

Zagreb, Veslačka 2 – 4

Broj: UPR-71/2021-2

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2020. GODINU

Direktor:

Vlado Vlašić, dipl. oec.

Zagreb, svibanj 2021. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
POPIS SLIKA.....	3
POPIS TABLICA	4
1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	5
2. NATURALNA REALIZACIJA.....	8
2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE	8
2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA	14
2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA.....	19
2.4. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSSI I UPRAVNI POSTUPCI.....	22
3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	24
3.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA, ZAŠTITA ZDRAVLJA I	24
SIGURNOST ZAPOSLENIKA.....	24
3.2. SUSTAV UPRAVLJANJA KVALitetom	27
4. RAZVOJ I INVESTICIJE	28
5. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	34
5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA	34
5.2. BILANCA	51
5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	53
5.4. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	54
6. UPRAVLJANJE RIZICIMA	56
7. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA.....	60
8. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ DRUŠTVA.....	62
9. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2020. GODINE	65

POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Promet skladišta u MWh u razdoblju 2016.–2020.</i>	13
<i>Slika 2. Popunjenošt skladišta u MWh u razdoblju 2016.-2020.</i>	13
<i>Slika 3. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje</i>	35
<i>Slika 4. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje</i>	38
<i>Slika 5. KV struktura zaposlenih...</i>	61

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Stanje zaliha plina.....</i>	12
<i>Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta (SBU).....</i>	12
<i>Tablica 3. Rad PSP Okoli u 2020. godini</i>	15
<i>Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli.....</i>	16
<i>Tablica 5. Odnos količine plina u PSP Okoli i ležišnog tlaka tijekom 2020. godine</i>	18
<i>Tablica 6. Ostvarenje ulaganja u projekte</i>	28
<i>Tablica 7. Ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu.....</i>	33
<i>Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama</i>	34
<i>Tablica 9. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje.....</i>	35
<i>Tablica 10. Struktura ukupnih prihoda.....</i>	37
<i>Tablica 11. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje.....</i>	38
<i>Tablica 12. Struktura poslovnih rashoda</i>	39
<i>Tablica 13. Struktura ukupnih rashoda.....</i>	40
<i>Tablica 14. Troškovi zaposlenika</i>	50
<i>Tablica 15. Izvještaj o finansijskom položaju/Bilanca</i>	52
<i>Tablica 16. Izvještaj o novčanim tokovima</i>	53
<i>Tablica 17. Financijski pokazatelji poslovanja.....</i>	54
<i>Tablica 18. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2020. godine.....</i>	61

1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

Podzemno skladište plina d.o.o. (u dalnjem tekstu: PSP ili Društvo) je društvo u 100%-tnom vlasništvu operatora plinskoga transportnog sustava – tvrtke Plinacro d.o.o. Osnovna djelatnost PSP-a je skladištenje prirodnog plina. PSP, kao operator sustava skladišta plina, prema odredbama Zakona o tržištu plina (NN 18/18, 23/20), odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina. Obavlja energetsku djelatnost kao javnu uslugu, dostupnu svim kupcima i energetskim subjektima, po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa. Kontinuiranim održavanjem i profesionalnim upravljanjem sustavom skladišta plina i tijekom 2020. godine odrđene su sve nominacije korisnika te ostvaren pozitivan poslovni rezultat.

U prosincu 2016. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija (u dalnjem tekstu: HERA) odobrila je petogodišnji plan poslovanja i investicijskih ulaganja za razdoblje 2017.–2021. godine, koji je temelj za godišnje planove poslovanja PSP-a, a i na temelju kojega je HERA donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/16) za drugo regulacijsko razdoblje.

Osnovni cilj kod izrade poslovnih planova je optimiziranje prihoda i racionalizacija troškova uz zadržavanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava skladišta plina (jedino skladište plina u Republici Hrvatskoj (u dalnjem tekstu: RH)) iz čega proizlazi iznimno važna uloga za sigurnost opskrbe plinom u RH; dostatnosti prihoda za uspješno podmirivanje svih dospjelih obveza (tekuće obveze i obveze po dugoročnim kreditima); očuvanje cjenovne konkurentnosti u odnosu na skladišta u okruženju (adekvatan omjer cijene usluga i tehničkih mogućnosti) te dostatnosti prihoda za tekuće održavanje i daljnje investicijske aktivnosti s ciljem povećanja fleksibilnosti usluga.

U drugom regulacijskom razdoblju, koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, korisnicima je ponuđena kvalitetnija usluga, a što se očituje u većim kapacitetima utiskivanja te poboljšanim kapacitetima povlačenja (produljenje krivulje povlačenja maksimalnih kapaciteta). Navedeno je rezultat provedenih investicijskih ulaganja i tekućeg / investicijskog održavanja u proteklih pet godina.

Operativno poslovanje i investicijska ulaganja provode se u skladu s godišnjim planom poslovanja Društva. Tijekom 2020. godine nastavljen je započeti investicijski ciklus te se dio nastavlja i u 2021. godini.

U 2020. godini PSP je ulagao u sljedeće projekte:

- PSP Grubišno Polje,
- Nadogradnja sustava tehničke zaštite na PSP Okoli i
- Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom.

Cilj investicijskih ulaganja na lokaciji eksploatacijskog polja za podzemno skladištenje prirodnog plina „Grubišno Polje“ jest izgradnja novog podzemnog skladišta plina – PSP Grubišno Polje. Svrha novog podzemnog skladišta plina jest povećanje kapaciteta sustava skladišta plina u RH, pokrivanje vršnih potreba za potrošnjom plina, optimizacija rada sezonskog skladišta plina PSP Okoli, pružanja novih i proširenih usluga u skladištenju prirodnog plina te povećanje fleksibilnosti opskrbe, sigurnosti i neovisnosti plinskog sustava RH u cjelini. Planirani radni volumen novog podzemnog skladišta plina iznosi 117.000.000 m³ plina (prema prihvaćenom Projektu razrade i eksploatacije za podzemno skladište prirodnog plina), planirani maksimalni izlazni kapacitet 100.000 m³/h te maksimalni kapacitet utiskivanja plina u skladište do 70.000 m³/h, uz mogućnost višestrukog punjenja i pražnjenja skladišta tijekom godine. Važno je za napomenuti i da je odlukom (Klasa: 404-01/14-01/106, Urbroj: 517-03-04-03-21-16) Povjerenstva za procjenu i utvrđivanje prijedloga strateških projekata nadležnog Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja projekt izgradnje PSP Grubišno Polje uvršten na Listu strateških projekata RH.

Tijekom mjeseca lipnja 2020. godine provedeni su nadzorni auditi sustava za sve tri certificirane norme. I nadalje je Društvo nastavilo uspješno primjenjivati uspostavljeni sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima normi HRN EN ISO 9001:2015 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti).

Osnovni finansijski pokazatelji poslovanja u 2020. godini:

- ukupni prihodi	127.836.088 kuna
- ukupni rashodi	125.488.732 kune
- bruto dobit	2.347.356 kune
- neto dobit	1.681.558 kuna
- ukupna ulaganja u projekte	19.142.212 kuna
- ukupna ulaganja u ostalu dugotrajnu imovinu	750.172 kuna

PSP je sve dospjele obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu podmirio u ugovorenim rokovima kao i dospjele obveze po osnovi kredita prema kreditnim institucijama, a obveze prema državi u zakonom propisanim rokovima.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2020. godine predstavljaju nedospjela potraživanja od kupaca s naslova usluge skladištenja plina.

Tijela Društva u 2020. godini jesu: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Reviziju godišnjih finansijskih izvještaja PSP-a za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. godine obavio je nezavisni revizor FACT revizija d.o.o.

2. NATURALNA REALIZACIJA

2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Pozicija PSP-a promatra se u okviru europskoga plinskog tržišta koje ne može funkcionirati bez plinskih skladišta. Skladišta plina imaju svoju tržišnu vrijednost koja se potvrđuje kroz doprinos sigurnoj opskrbi plinom, fleksibilnosti isporuke te optimizaciji portfelja opskrbljivača i trgovaca plinom.

Skladišni kapaciteti članica Europske unije predstavljaju 21% godišnje europske potrošnje plina. Skladištenje plina ima pozitivan utjecaj na ubrzanje razvoja obnovljivih izvora energije u integriranom energetskom sustavu. Prema podacima Gas Infrastructure Europe (dalje: GIE) sa 156 skladišta prirodnog plina upravlja 69 Operatora (izvor: <https://www.gie.eu/innovation-lab/>).

Prema podacima GIE, ukupna količina radnog volumena podzemnih skladišta plina u EU iznosi 1.130 TWh. Samo u posljednje dvije godine ukupni opseg radnog volumena podzemnih skladišta plina smanjio se za 4%. Ovakav negativni trend smanjenja kapaciteta podzemnih skladišta plina dovodi u pitanje i proces dekarbonizacije, a koji je jedan od primarnih temelja energetske politike EU. Prethodno rečeno, prvenstveno se odnosi na očekivanu - veću potrebu za podzemnim skladištima plina u budućnosti kada će električna energija imati položaj prevladavajućeg energenta u energetskom miksu EU. Stoga će trend smanjenja broja podzemnih skladišta plina ili smanjenja radnog volumena podzemnih skladišta plina imati direktni utjecaj na rezultat postojećeg i budućeg ekonomskog okruženja na tržištu energije u Europi.

Isto tako smanjeni kapaciteti podzemnih skladišta plina imaju negativne međusektorske učinke na elektroenergetski sektor (plin/električna energija). Naime GIE, kao europsko udruženje za plinsku infrastrukturu, iniciralo je istraživanje čiji su preliminarni rezultati predstavljeni na 32. Madridskom forumu. Studija analizira sposobnost elektroenergetskog sustava da zadovolji potražnju uz smanjenje skladišnih kapaciteta plina na razini EU. To je omogućilo da se prvi put procijeni vrijednost skladišnih kapaciteta europskih skladišta plina. U ovoj analizi, a na temelju pretpostavki zajedničkih scenarija s European Network Transmission System Operators (ENTSO), došlo se do zaključka da

u 2030. godini, dodatni operativni troškovi za proizvodnju i distribuciju električne energije postaju veći za jednu milijardu EUR-a godišnje, a proizlaze iz oko 10% smanjenja skladišnih kapaciteta za plin.

Zahvaljujući ulozi skladišnih kapaciteta s aspekta uravnoteženja sustava, koja se kao što je prethodno navedeno, s plinskog širi na cjelokupni energetski sustav, skladišta plina u budućnosti će imati veliku ulogu u dekarbonizaciji cjelokupnog energetskog tržišta.

U svojstvu operatora sustava skladišta plina, odnosno energetskog subjekta koji djelatnost skladištenja plina obavlja kao javnu uslugu, PSP je u pružanju te usluge obvezan osigurati:

- primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina prema reguliranim uvjetima,
- kvalitetu usluge, sigurnost i pouzdanost opskrbe te
- zaštitu okoliša, zdravlja, života i imovine građana.

Cijene usluga skladištenja u 2020. godini, odnosno u drugome regulacijskom razdoblju koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, definirane su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/2016) koju je HERA potvrdila temeljem čl. 53. Prijelaznih i završnih odredbi Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 48/2018).

Metodologija se temelji na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dopuštenog prihoda (revenue cap). Planirani dozvoljeni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja ostvarene pri obavljanju energetske djelatnosti skladištenja plina i osigurati prinos od reguliranih sredstava.

Pružene nestandardne usluge, PSP naplaćuje prema Cjeniku nestandardnih usluga koji je donesen na temelju Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 48/18).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (dalje: ZOTP) koji je stupio na snagu 4. ožujka 2020. godine (NN 23/20), propisane su odredbe temeljem kojih PSP, skladišne kapacitete raspoložive za potrebe javne usluge opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo, raspodjeljuje na način koji treba definirati Pravilima korištenja

sustava skladišta plina (dalje: Pravila) te je ista u tu svrhu također bilo potrebno izmijeniti i dopuniti, a za izmjene provesti javno savjetovanje i ishoditi suglasnost HERA-e.

Slijedom navedenog, u razdoblju od 14. veljače 2020. do 5. ožujka 2020. godine provedeno je javno savjetovanje o prijedlogu Izmjena i dopuna Pravila, kako bi se pravodobno obavila raspodjela i ugovaranje skladišnih kapaciteta raspoloživih za potrebe javne usluge opskrbe, a sve prije početka skladišne godine 2020. odnosno prije 1. travnja 2020. godine.

Na temelju Odluke o davanju suglasnosti HERA-e, Klasa: 310-26/20-01/1, Urbroj: 371-04-20-5 od 9. ožujka 2020. godine, donesene su Izmjene i dopune Pravila koje su stupile na snagu dana 11. ožujka 2020. (NN 26/2020). Izmjenama i dopunama Pravila, između ostalog, definiran je postupak proporcionalne raspodjele raspoloživih skladišnih kapaciteta opskrbljivačima u obvezi javne usluge u razdoblju od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine, način prenošenja prava ugovaranja usluge skladištenja za potrebe javne usluge opskrbe, način ustupanja prava ugovaranja usluge skladištenja opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo te postupci i rokovi ugovaranja usluge.

Po stupanju na snagu ZOTP-a, Izmjena i dopuna Pravila te donesena je odluka o raspoloživim kapacitetima za potrebe javne usluge opskrbe u skladišnoj godini 2020. u iznosu od 54 Standardna paketa skladišnog kapaciteta (dalje: SBU). Temeljem zaprimljenih podataka o potrošnji Opškrbljivača u obvezi javne usluge, obavljena je raspodjela navedenih skladišnih kapaciteta u kojoj su 54 SBU-a raspodijeljena na 34 Opškrbljivača u obvezi javne usluge.

Isti su sukladno vlastitoj odluci za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. mogli uslugu SBU-a u dodijeljenom iznosu sami zakupiti ili svoje pravo ugovaranja u skladu s odredbama članka 19. stavak 4. ZOTP-a izjavom ustupiti opškrbljivaču na veleprodajnom tržištu ili opškrbljivaču ili trgovcu plinom od kojega nabavljaju plin za potrebe opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom.

Za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. godine sklopljeni su novi Ugovori o skladištenju za 54 SBU-a za potrebe javne usluge opskrbe, sklopljeni s jednim

opskrbljivačem u obvezi javne usluge te s pet opskrbljivača u svojstvu stjecatelja prava ugovaranja usluge skladištenja.

Preostali dio skladišnih kapaciteta u iznosu od 40 SBU-a ugovoren je 2017. godine na tržišnom principu na rok do 31. ožujka 2022. godine, a od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. godine prodano je ukupno 94 SBU-a, što predstavlja smanjenje od 7 SBU-a u odnosu na ugovorno razdoblje do 31. ožujka 2020. godine.

U skladu s propisanim rokovima za ugovaranje usluge SBU-a, tijekom lipnja 2020. godine, provedena je nova raspodjela skladišnih kapaciteta te je na tržišnim principima ugovoreno korištenje 54 SBU-a u narednih 5 godina (razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2026. godine).

Uz Operatara transportnog sustava na plinskom tržištu RH na dan 31. prosinca 2020. godine registrirano je 46 opskrbljivača plinom, 25 trgovaca plinom i 1 proizvođač prirodnog plina (izvor: https://www.hera.hr/hr/html/registar_dozvola.html), a svi oni imaju zakonsko pravo pristupa sustavu skladišta plina.

Korisnicima je putem informacijske platforme PSP-a omogućeno trgovanje plinom u skladištu kao i trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu, pri čemu kupac koristi skladišne kapacitete, a u ugovornom odnosu s PSP-om i dalje ostaje primarni ugovaratelj.

Tijekom razdoblja siječanj – prosinac 2020. godine na sekundarnom tržištu zabilježeno je sedam transakcija plinom u skladištu između korisnika skladišta, te tri transakcije skladišnim kapacitetima.

Do 31. ožujka 2020. godine PSP je poslovalo sa 8 korisnika, a temeljem novo zaključenih ugovora od 1. travnja 2020. godine usluge skladištenja koristi ukupno 10 korisnika.

Obzirom na to da su svi raspoloživi skladišni kapaciteti rasprodani, PSP ne nudi pojedinačne stalne usluge, ali nudi prekidive kapacitete koje u određenom trenutku ne nominiraju ostali korisnici skladišta.

Stanje zaliha plina u skladištu

Zaliha plina korisnika skladišta na određeni dan evidentirana je u Izvještaju o finansijskom položaju / Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne čini imovinu PSP-a. No, praćenje stanja zapunjenoosti skladišnih kapaciteta nužno je zbog troškova energenta koji nastaju pri utiskivanju plina u skladište. Uz zalihe korisnika, PSP prati i vlastite zalihe plina koje koristi za internu potrošnju.

Tablica 1. Stanje zaliha plina

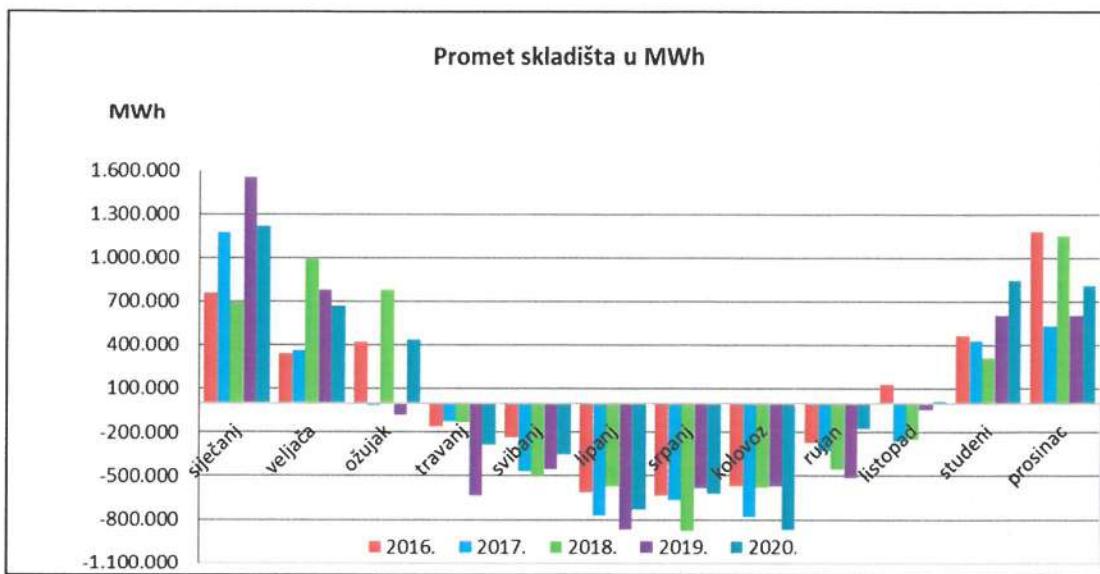
Stanje zapunjenoosti skladišta 31.12.2020. [MWh]	Stanje zapunjenoosti skladišta 31.12.2019. [MWh]	Odnos 1/2	Zapunjenoost u odnosu na zakupljeni radni volumen od 4.700.000 [MWh]
1	2	3	4
2.793.631	3.751.283	74,47%	59,44%

Na kraju plinskog dana 31. prosinca 2020. godine ukupna količina plina u skladištu, uključujući i zalihe plina za internu potrošnju, te revidirana za iznos računa operativnog uravnoteženja s povezanim operatorom transportnog sustava, iznosila je 2.793.631 MWh.

Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta (SBU)

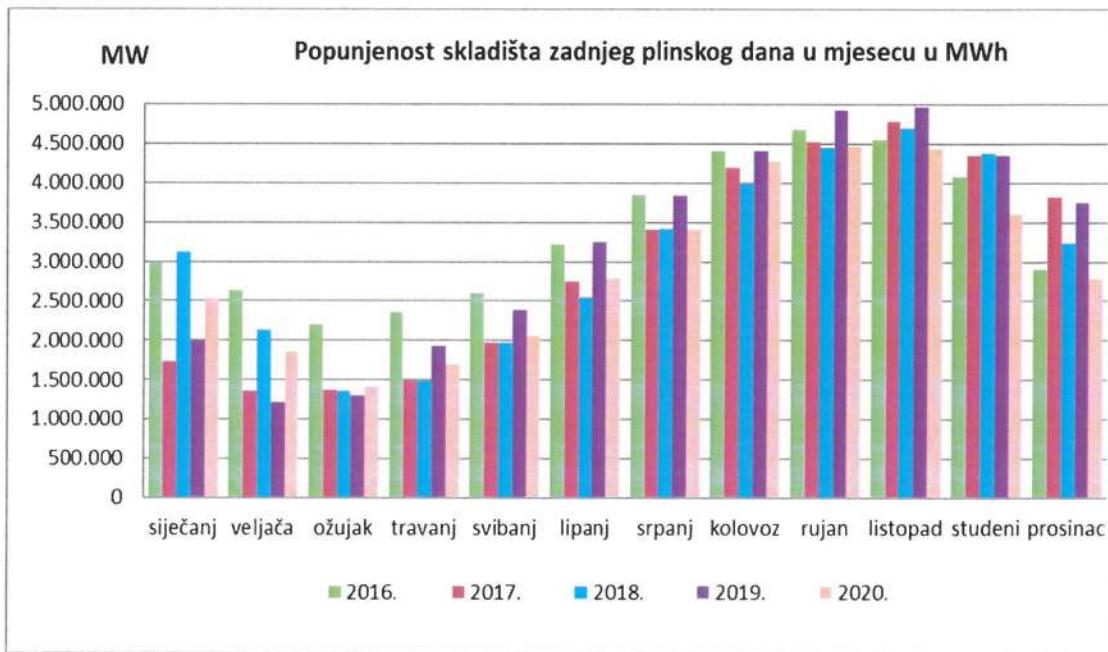
Zakupljene usluge skladištenja u 2020. godini				
Broj korisnika	SBU*			
	Broj SBU-a	Radni volumen [MWh]	kapacitet utiskivanja	kapacitet povlačenja
1	2	3	4	5
1.1.2020. – 31.3.2020.				
8	101	5.050.000	40.931	54.574
1.4.2020. – 31.12.2020.				
10	94	4.700.000	38.094	50.792

*Standard bundle unit (SBU) – standardni paket skladišnog kapaciteta – paket radnog volumena u iznosu od 50 GWh s pridruženim krivuljama ovisnosti kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku.

Slika 1. Promet skladišta u MWh u razdoblju 2016.–2020.

Slika 1. prikazuje promet plina u skladištu u 2020. godini koji je bio je veći za cca 580.000 MWh u odnosu na 2019. godinu.

Slika 2. Popunjenošt skladišta u MWh u razdoblju 2016.-2020.

Slika 2. prikazuje popunjenošt skladišta na dan 31.12.2020. godine, koja je bila na razini 74% u odnosu na isti dan 2019. godine.

2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA

U izvještajnom razdoblju sustav skladišta radio je u dvije skladišne godine i to od 1. siječnja 2020. do 7. travnja 2020. u skladišnoj godini 2019., te od 8. travnja 2020. do 31. prosinca 2020. godine u skladišnoj godini 2020.

Veličine koje definiraju skladište prema zadnjem „RP eksplotacija ugljikovodika, PSP Okoli - Dopuna 5“ i „DRP eksplotacija ugljikovodika na eksplotacijskom polju PSP Okoli – šesta dopuna“ su slijedeće:

- radni volumen, maksimalni:	553 000 000 m ³ plina
- kapacitet povlačenja, (Max Qph):	240 000 m ³ /h plina
- kapacitet utiskivanja, (Max Quh):	180 000 m ³ /h plina

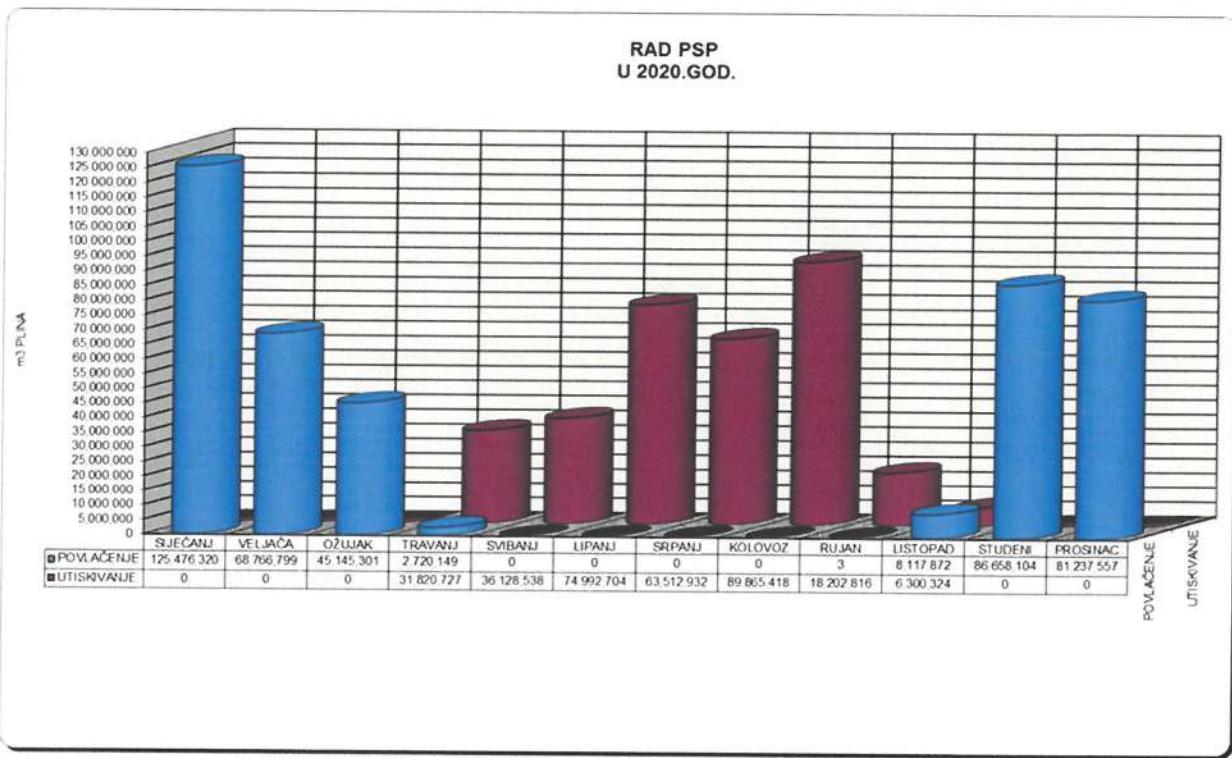
Definirani su i minimalni kapaciteti. Oni iznose:

- minimalni satni kapacitet povlačenja plina (Min Qph) iznosi 20 000 m³/h
- minimalni satni kapacitet utiskivanja plina (Min Quh) iznosi 30 000 m³/h

U 2020. godini je PSP Okoli prema gore navedenim tehničkim parametrima radio na osnovu nominacija korisnika skladišnog sustava i operatera transportnog sustava odnosno potrebama plinskog sustava RH. Tijekom godine, prema nominacijama korisnika bilo je 578 promjena režima rada. Sve radne bušotine primale su i povlačile očekivane količine plina pri zadanim uvjetima rada. Procesna oprema radila je prema potrebama i projektiranim radnim parametrima, a tijekom godine nije zabilježen niti jedan zastoj koji bi utjecao na izvršenje prihvaćenih nominacija korisnika.

U tablici 3. prikazan je rad PSP Okoli tijekom 2020.godine. Ukupno je kroz ležište PSP-a prošlo $Q_{uk} = 738.945.564 \text{ m}^3$ plina. Od tog iznosa $Q_p = 418.122.105 \text{ m}^3$ je povučeno dok je $Q_{ut} = 320.823.459 \text{ m}^3$ plina utisnuto. Dana 7.4.2020. godine završio je 32.ciklus povlačenja. Stanje skladišta iznosilo je $Q_{sk} = 144.622.510 \text{ m}^3$ plina. Tlak ležišta, temeljen na izmjerenim tlakovima mjernih bušotina OK-24 i OK-40 iznosio je 97 bar.

Tablica 3. Rad PSP Okoli u 2020. godini

U tablici 4. prikazan je bušotinski fond PSP Okoli na dan 31.12.2020. godine. U fondu se nalazi ukupno 37 bušotina, od toga su 26 bušotina su radne, 9 bušotina je mjernih (praćenje stanja ležišta) te dvije utisne za povratno utiskivanje ležišne vode (OK-1 i OK-27).

Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli

FOND BUŠOTINA PSP OKOLI - STANJE 31.12.2020.			
REDNI BROJ	BUŠOTINA	STATUS BUŠOTINE	NAPOMENA
	PF-1		
1	OK-32	RADNA	TRO 12.2003.
2	OK-37	RADNA	KRO+talog - 11.2014.
3	OK-39	RADNA	
4	OK-48A	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
5	OK-49β	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
	PF-2		
6	OK-1D	RADNA	KRS 2009
7	OK-45	RADNA	KRO+talog - 10.2017.
8	OK-46	RADNA	KRO+talog - 10.2017.
9	OK-47	RADNA	
	PF-3		
10	OK-20	RADNA	KRO 2012
11	OK-26	RADNA	KRO 2012
12	OK-33	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
13	OK-43	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
14	OK-44	RADNA	KRO - 4 1/2" - 12.2013.
	PF-4		
15	OK-30	RADNA	KRO (dvozonsko)- 12.2014.
16	OK-41	RADNA	KRO - 4 1/2"- 01.2013., TRO 12.2020.
17	OK-42	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
18	OK-60	RADNA	
	PF-5		
19	OK-35	RADNA	KRO - 4 1/2"-12.2012.-1.2013.
20	OK-38	RADNA	TRO 12.2006.
21	OK-62	RADNA	KRO (dvozonsko)- 2015.
22	OK-63	RADNA	KRO (dvozonsko)- 2015.
23	OK-2	RADNA	
	PF-6		
24	OK-4	RADNA	
25	OK-23	RADNA	
26	OK-28	RADNA	
1	OK-1	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
2	OK-12	MJERNA	
3	OK-24	KONTROLNO-MJERNA za tlak	KRS i KRO 2012/2013
4	OK-31alfa	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
5	OK-36alfa	MJERNA	
6	OK-40	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
7	OK-50	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
8	OK-51	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
9	OK-27	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
10	OK-59H	KONTROLNO-MJERNA	
11	OK-56alfa	MJERNA	KRS i KRO 2013

I tijekom rada skladišta u 2020. godini zamijećeno je odstupanje u odnosu ležišnog tlaka i količine plina koja se vodi da postoji u radnom volumenu. U važećem Rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina - Dopuna 5 (studen 2012.) navodi se pomicanje histereze ležišnog tlaka u desno koje je uslijedilo nakon 2005. godine (razlog pretlačivanje ležišta u 20. ciklusu do referentnog tlaka od 201,5 bar, 2007. godine) što je dovelo do povećane migracije plina u slabije propusne dijelove ležišta. Tijekom 2015. godine pokrenuta je izrada integriranog računalnog modela PSP Okoli kao stručnog alata za određivanje radnih karakteristika i praćenje rada skladišta. Prije same izrade obavljena je ekstenzivna kampanja hidrodinamičkih i elektrokarotažnih mjerena u bušotinama radi dobivanja dodatnih podataka za izradu modela, uz već navedeni historijat radnih podataka i parametara. Po završetku izrade modela 2018. godine te njegovim korištenjem, potvrđene su prethodne analize koje su ukazivale na realno manji volumen skladišta te je omogućena i preciznija procjena svih značajki skladišta.

Na osnovu svega navedenog, napravljeni su novi proračuni radnih karakteristika PSP Okoli. Rezultati su prikazani u „Elaboratu o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina za PSP Okoli“ izrađenom u 2019. godini pod oznakom Ur.br. 2391-2019/UD. Vrijednosti dobivene u Elaboratu poklapaju se s vrijednostima prema kojima skladište svakodnevno radi.

Obaveza njegove izrade proizlazi iz važećeg Pravilnika o rezervama (NN 95/18), članka 47., koji propisuje da se novi elaborat obavezno izrađuje kada dolazi do promjene radnog volumena ili plinskog jastuka kod geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina. Navedenu problematiku gubitka plina iz radnog volumena uslijed migracije plina potvrdio je završetak 30. ciklusa povlačenja 9.4.2018. kada je uz stanje skladišta od $Q_{skl} = 138.268.367 \text{ m}^3$ plina izmjerен ležišni tlak od 80 bar (donja granica ležišnog tlaka). Slijedom toga, a kako bi moglo ispuniti ugovorne obaveze prema korisnicima, Društvo je krenulo u nadoknadu migriranog plina sukladno financijskim mogućnostima Društva te je u razdoblju od listopada 2018. godine do studenog 2019. godine kupljeno/nadoknađeno oko $67.000.000 \text{ m}^3$ plina.

Odnos izmjerenih vrijednosti srednjeg ležišnog tlaka u usporedbi sa vrijednošću stanja skladišta tijekom 2019. i 2020. godine potvrđuju izračun prema kojem je za rad skladišta

iznad donje granice radnog volumena od 80 bar potrebno nadoknaditi još cca 70.000.000 m³ plina.

Tablica 5. prikazuje kretanje odnosa količine plina u skladištu i referentnog srednjeg ležišnog tlaka temeljenog mjerenjem tlaka ušća mjernih bušotina OK-24 i OK-40 tijekom 2020. godine.

Tablica 5. Odnos količine plina u PSP Okoli i ležišnog tlaka tijekom 2020. godine

2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Radovi na održavanju sustava skladišta obavljeni su sukladno planu održavanja, a obuhvaćaju strojarske, elektroenergetske, instrumentacijske, strojarsko-montažne, građevinske te radove na tehničkoj zaštiti objekata, osoba i ostale imovine, zatim radove interventnog održavanja prema potrebi te sve zakonom predviđene preglede, servise i mjerena na objektima, opremi i okolišu.

Time je u potpunosti postignuto:

- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za utiskivanje plina,
- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za povlačenje plina,
- funkcionalnost sustava za nadzor i upravljanje poljem i postrojenjem,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava za mjerjenje skladištenih količina plina,
- funkcionalnost blokadnih sustava za tehnološku zaštitu objekata,
- poštivanje zakonskih propisa i tehničkih normi i
- određivanje ispravnih režima utiskivanja, povlačenja i vođenja rada podzemnog ležišta.

Održavanjem je osigurano da su sve radne bušotine primale i proizvodile očekivane (projektirane) količine plina pri zadanim uvjetima rada.

Od kompleksnijih radova obavljeni su:

- godišnji servisni radovi motokompresorskih MK-1N, MK-2N, MK 170/3, 171/4 i MK-5N jedinica i pratećih postrojenja. Radovi su detaljno opisani u dokumentu pod nazivom „Izvješće o servisnim radovima na Podzemnom skladištu plina d.o.o. Okoli 2019/2020“, STSI, travnja 2020. godine. Tijekom 33. ciklusa utiskivanja sve jedinice su radile dobro bez veće problematike,
- hidrodinamička mjerena na bušotinama na kraju 32. ciklusa povlačenja i početku 33. ciklusa utiskivanja te na kraju 33. ciklusa utiskivanja i početku 33. ciklusa povlačenja u svrhu bolje karakterizacije hidrodinamičkih svojstava ležišta te kvalitetnijeg praćenja radnih karakteristika skladišta,

- mjerjenja statičkog gradijenta tlaka na bušotinama: Ok-1, Ok-20, Ok-27, Ok-24, Ok-30, Ok-31α, Ok-35, Ok-36α, Ok-38, Ok-40, Ok-42, Ok-46, Ok-48A, Ok-49β, Ok-56α, Ok-28, Ok-37, Ok-62 i Ok-63,
- i ostali rudarski radovi na bušotinama:
 - Ok-20 – provjera prohodnosti i dubina nasjeda,
 - Ok-30 – provjera prohodnosti i dubina nasjeda,
 - Ok-35 – provjere prohodnosti i dubina nasjeda, mjerjenje Psg,
- provedena je edukacija od strane tvrtke Dresser-Rand (Siemens) vezana uz rukovanje kompresorskim jedinicama,
- obavljen je na kraju godine remont opreme na bušotini Ok-41. Praćenjem rada utvrđena je pojava tlaka u koloni zaštitnih cijevi sve do vrijednosti jednake tlaku u radnom nizu cijevi (tubingu) što je pokazatelj da je došlo do neheremetičnosti radne opreme i bušotinske glave odnosno jasna indikacija za potrebom izvođenja remontnih rudarskih radova. Zadatak radova bio je osiguravanje optimalnih uvjeta rada bušotine. Radovi su uspješno izvršeni u zadanom roku te je bušotina ponovo stavljena u funkciju rada podzemnog skladišta plina na siguran i tehnički ispravan način,
- uz navedeno obavljeni su radovi tekućeg održavanja polja, postrojenja i infrastrukture prema planu nabave opreme i održavanja PSP Okoli za 2020. godinu te su:
 - obavljeni radovi redovne zamjene bušotinskih filtera na svim bušotinama,
 - izvršena je sanacija otpada s postrojenja (stari filteri, zauljene krpe i stari papir),
 - obavljeno je mjerjenje emisija ispušnih plinova na jedinicama regeneracije i u kotlovnici,
 - završeni su radovi rekonstrukcije rasvjetnih tijela u kompresornici i na postrojenju,
 - isporučeni su bušotinski automatski regulacijski ventili te potom ugrađeni na bušotine Ok-45, Ok-46, Ok-47 platforme PF-2,
 - izvršen je servis elektropumpi P-205A, P-206A i P-208A u kotlovnici te pumpe P-552 sa spremnika slojnih voda,
 - izvršena je sanacija vrata i krovišta kompresornice,
 - obavljen je pregled sustava katodne zaštite na postrojenju PSP Okoli,
 - obavljena su ispitivanja posuda pod tlakom na pogonu PSP Okoli,
 - obavljen je servis sustava vibracija na moto-kompresorima u kompresornici prirodnog plina,
 - obavljeni su radovi mehaničkog i kemijskog čišćenja kompresornice, ulazno-izlaznog separatora te mjernih i zbirnih separatora po platformama,

- obavljeni su izolaterski radovi na ormarima otpusta kondenzata,
- obavljena je defektaža diesel električnog agregata,
- obavljeno je uzorkovanje plina na platformi PF-4 i u krugu PSP-a,
- izvršena je fizikalno kemijska karakterizacija uzoraka TEG-a iz dehidracijskih kolona C-11 i AB-1 te pripadajućih regeneracijskih kolona R-11 i RB-1,
- izvršena je sanacija pristupnih puteva prema platformama PF-1, PF-2 i PF-6,
- završen je servis klima uređaja na postrojenju i platformama,
- uzeti su uzorci podzemnih voda iz piezometara na platformi PF-5,
- obavljena je zamjena cjevovoda od isparivača regeneracije do RTK (rezervoar 552),
- obavljeni su radovi antikorozivne zaštite na platformama i u krugu PSP-a,
- ugrađeni su novi uređaji za mjerjenje protočnih količina (micromotion) na mjernim separatorima platformi PF-1 i PF-5 te je ujedno obavljena i inspekcija varova na mjestu ugradnje istih,
- ugrađene su zaštitne folije na staklenim površinama upravne zgrade,
- izvršeni su radovi ugradnje polica u arhivi,
- završen je servis instrumentacije na platformama i u krugu postrojenja,
- završeni su radovi održavanja na gromobranskim instalacijama u krugu postrojenja i platformama,
- izvršeno je redovito godišnje mjerjenje emisija štetnih plinova na MK jedinicama,
- izvršeno je umjeravanje mjernih turbina 013 i 033 te su iste ponovo ugrađene u objekt 520 i stavljene u rad,
- izvršen je servis plinskih rampi, plamenika u kotlovnici i na regeneraciji,
- obavljeni su soboslikarski radovi u staroj pogonskoj zgradi (arhiva, telefonska centrala i stepenište) te uređenje kontejnera na platformama,
- izvršen je servis kompresora instrumentalnog zraka i pripadajućih sušača,
- izvršena je deratizacija objekata PSP-a,
- izvršeno je ispitivanje 20 tonske mosne dizalice,
- obavljen je servis besprekidnog napajanja,
- završeni su radovi čišćenja terena oko platformi (uklanjanje stabala, raslinja i sl.) te na katastarskim česticama 504/2, 505 i 506 i
- izvršeno je umjeravanje korektora protočnih količina plina s mjernih linija 013, 023, 033 i 051 zajedno s pripadajućim transmiterima.

Tijekom 2020. godine prilikom izvođenja svih radova primjenjivane su sve potrebne preventivne mjere zaštite od korona (COVID-19) virusa u svrhu zaštite zdravlja i sigurnosti svih djelatnika PSP-a, vanjskih izvođača, partnera i ostalih posjetitelja.

2.4. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI I UPRAVNI POSTUPCI

Radi realizacije projekta PSP Grubišno Polje s vlasnicima nekretnina u postupku mirnog rješavanja međusobnih imovinsko-pravnih odnosa pokrenuti su postupci pregovaranja i sklapani su ugovori o osnivanju služnosti odnosno stjecanja prava vlasništva.

Otkazani su postojeći ugovori o zakupu s vlasnicima nekretnina za koje je utvrđeno da više nisu potrebne PSP. S ostalim vlasnicima sklopljeni su aneksi ugovorima o zakupu odnosno ugovori o kupoprodaji nekretnina.

Za Eksplotacijsko polje Grubišno Polje, sklopljen je ugovor s Hrvatskim šumama radi korištenja šumske prometnice za 2020. godinu.

Izrađene su podloge za podnošenje zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole za I fazu izgradnje podzemnog skladišta prirodnog plina na Eksplotacijskom polju Grubišno Polje.

U svrhu rješavanja međusobnih imovinsko pravnih odnosa na Eksplotacijskom polju Grubišno Polje u 2021. godini pokrenuta su 32 upravna postupka osiguranja dokaza sukladno Zakonu o izvlaštenju i određivanju naknade (NN 74/14, 69/17 i 98/19) pred nadležnim tijelom državne uprave.

Sklopljen je Predugovor o priključenju na transportni sustav s Plinacro d.o.o. Rješavani su međusobni imovinsko-pravni odnosi s RH i pribavljeni odgovarajući elaborati radi sklapanja ugovora o pravu građenja za nadzemne objekte i pravu služnosti vodova na zemljištu u vlasništvu RH.

U rješavanju imovinsko-pravnih odnosa na projektu izgradnje Svjetlovodnog kabela Pogon PSP Okoli - MRČ Okoli (Plinacro) dovršen je postupak rješavanja služnosti sklapanjem ugovora, te su provedeni postupci nepotpunog izvlaštenja pred uredom državne uprave sukladno odredbama Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade (NN 74/14, 69/17 i 98/19).

U svrhu izvođenja radova na izgradnji istog projekta provedeno je obavještavanje svih vlasnika o ulasku u posjed, pribavljeni su procjene, te su rješavani međusobni odnosi s osnova naknade štete izvan pojasa služnosti.

Na Eksplotacijskom polju ugljikovodika „Okoli“ rješavani su imovinsko pravni odnosi radi reguliranja ugovora o pravu zakupa i korištenja nekretnina sklopljenog na određeno vrijeme.

Sklopljen je Ugovor o korištenju javno prometne površine u svrhu legalizacije postavljanja reklame - to tema u sjedištu društva.

Tijekom izvještajnog razdoblja rješavani su pojedinačni zahtjevi i upiti vlasnika nekretnina nastalih u vezi s korištenjem nekretnina od strane PSP na eksplotacijskom polju Okoli i Grubišno Polje.

Nastavno započetim postupcima uknjižbe stečenih prava služnosti u korist društva PSP vođeni su zemljišno-knjižni ispravni postupci i u tijeku 2020. godine prilagođeni novonastaloj epidemiološkoj situaciji i mjerama u vezi s pojavom Covid 19.

Društvo, kao obveznik sudjeluje kontinuirano u projektu Državne geodetske uprave radi uspostave jedinstvenog katastra infrastrukturnih vodova RH. U skladu sa zakonskim obvezama pribavljeni su i usklađeni podaci o vodovima PSP na katastarskim podlogama u skladu s razmjenskom bazom podataka.

Sudjelovanjem i aktivnostima kontinuirano se provodi postupak udovoljavanja zahtjevima prema odredbama Zakona o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NN [56/13](#), [52/18](#), [50/20](#)), u skladu sa zahtjevima INSPIRE Direktive.

3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

3.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA, ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST ZAPOSLENIKA

Mjere zaštite na radu provođene su redovito i u opsegu predviđenom zakonskom regulativom kao i internim aktima Društva.

Tijekom 2020. godine iz područja zaštite na radu provedene su sljedeće aktivnosti:

- zdravstveni pregledi: zdravstveni pregledi radnika koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada sposobnosti i zdravstveni pregledi radnika vezanih za rad s računalom,
- sjednice odbora za zaštitu na radu Podzemnog skladišta plina d.o.o.,
- pregledi radne opreme: 40% pregleda radne opreme odnosi na zadovoljavanje procesnih zahtjeva i 60% pregleda radne opreme odnosi na dodatne prateće sadržaje u održavanju procesa,
- osposobljavanje radnika i drugih osoba na radu iz područja sigurnosti na radu: za stručnog radnika za protueksplozivnu zaštitu, za rukovanje transportnim sredstvima (viličar, mosna dizalica i traktor s priključnim uređajima) i za energetska zvanja strojar kompresorske stanice,
- godišnje ispitivanje dišnih aparata,
- provedena dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao opća mjeru na radnim prostorima i prostorijama,
- nabavka osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu tijela, ruku i nogu,
- provedeno cijepljenje radnika protiv krpeljnog meningoencefalitisa i
- provođenje mjera za sprječavanje širenja COVID-19 (na radnom mjestu).

Mjere zaštite od požara obuhvaćale su provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija i to:

Lokacija Okoli:

- ispitivanje sustava za dojavu požara, sustava za gašenje požara pomoću CO₂, plinodojavnog sustava za detekciju metana (CH₄), hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete,
- periodični servisni pregled prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata,
- godišnji pregled stanja dimnjaka,
- godišnji pregled i ispitivanje sirene za uzbunjivanje,
- uslijed privremenog povećanog požarnog rizika pri izvođenju remontno rudarskih radova na OK-41 osigurano vatrogasno dežurstvo,
- umjeravanje uređaja za detekciju i mjerjenje eksplozivnih plinova i
- započeo projekt vezan uz unaprjeđenje sustava za zaštitu od požara.

Lokacija Zagreb:

- ispitivanje sustava za dojavu požara, hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete i
- periodični servisni pregled prijenosnih vatrogasnih aparata.

Mjere zaštite okoliša u svrhu zaštite tla, zraka i voda odvijale se, sukladno zakonskim odredbama.

Lokacija Okoli:

- mjerjenja onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (malih i srednjih uređaja za loženje i motora s unutrašnjim izgaranjem),
- zbrinjavanje otpada sukladno važećoj regulativi iz područja postupanja s otpadom,
- određivanje analitičkih pokazatelja prema trenutnom uzorku sanitarnih voda, zauljenih voda i podzemnih voda iz piezometara od ovlaštenog laboratorija,
- dostava podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš, putem jedinstvenog registra o ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari i otpada u okoliš za proteklu godinu i
- Ishođena je nova vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda sa lokacije PSP u mjestu Okoli, putem djelomično razdjelnog sustava odvodnje.

Mjere zaštite radnika i imovine sukladno zakonskim odredbama

- sukladno zakonskim odredbama o privatnoj zaštiti mjere zaštite lokacije Okoli i Zagreb provodila ovlaštena vanjska tvrtka,
- za potrebe donošenja Odluke o izradi Vanjskog plana Ravnateljstvu civilne zaštite dostavljena tražena dokumentacija i
- započeo je projekt vezan uz unaprjeđenje sustava tehničke zaštite.

IZVANREDNI DOGAĐAJI

U prosincu 2020. godine djelovanjem vanjskih čimbenika prouzrokovana je prirodna nepogoda (potres), koja nije izazvala oštećenje imovine i zaposlenika Društva.

OZLJEDE NA RADU

U tijeku godine nije evidentirana niti jedna ozljeda na radu.

INSPEKCIJSKI NADZORI

Tijekom 2020. godine obavljeni su inspekcijski nadzor lokacije PSP Okoli iz područja zaštite na radu, inspekcijski nadzor i uvid u izvođenje rudarskih radova sa pripadajućim objektima i postrojenjima na podzemnom skladištu plina u Okolima te pregled tehničko-tehnološke dokumentacije od strane energetskog inspektora za naftno rudarstvo Klasa: 310-09/20-13/34, Urbroj: 443-01-14-02/7-20-1 od 17. rujna 2020. Prilikom inspekcijskog nadzora nisu zabilježeni nedostaci.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizikom na radnom mjestu je jedan od ključnih alata za poboljšanje profesionalnih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta rada.

U svrhu optimalnog upravljanja rizicima u protekloj godini donijeti su sljedeći dokumenti:

- Lista pojedinačnih ciljeva i programa zaštite zdravlja i sigurnosti i
- Procedura za odziv na hitne situacije u PSP.

3.2. SUSTAV UPRAVLJANJA KVALitetom

U lipnju 2020. godine provedeni su nadzorni auditi sustava za sve tri certificirane norme. Time je Društvo nastavilo uspješno primjenjivati i održavati vlastiti sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima revidiranih norma HRN EN ISO 9001:2015 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti).

Poštujući zahtjeve navedenih normi, PSP kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete poslovanja i brige za sve korisnike usluga sustava skladišta plina. Sustavnim praćenjem rizika i utjecaja poslovnih aktivnosti na zdravlje i sigurnost zaposlenika i okoliša te poduzimanjem preventivnih mjera radi sprječavanja i/ili smanjenja nepoželjnih utjecaja na zdravlje, sigurnost i okoliš, Društvo prihvata i provodi zakonom propisane norme, ali istodobno i samo određuje više kriterije te sustavno nadzire provođenje istih.

4. RAZVOJ I INVESTICIJE

Planom poslovanja za 2020. godinu, odnosno Rebalansom plana poslovanja za 2020. godinu, predviđeno je ukupno 52.770.000 kuna namijenjenih za ulaganje u investicijske projekte. Glavne odrednice plana ulaganja u investicijske projekte su razvoj novih kapaciteta sustava skladišta plina u RH kroz realizaciju projekta izgradnje novog podzemnog skladišta plina na lokaciji eksploatacijskog polja za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" te povećanje sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg PSP Okoli kroz realizaciju projekata nadogradnje sustava tehničke zaštite na PSP Okoli i projekt povezivanja PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom.

U tablici 6. prikazano je finansijsko ostvarenje plana ulaganja u investicijske projekte za 2020. godinu, a u nastavku su opisane pojedinačne aktivnosti po investicijskim projektima.

Tablica 6. Ostvarenje ulaganja u projekte

Red. br.	OPIS	Ostvarenje I.-XII. 2020.	Rebalans plana 2020. g.	Indeks 3/4
1	2	3	4	5
		u 000 kn	u 000 kn	
1.	PSP GRUBIŠNO POLJE	11.745	42.380	27,71
2.	NADOGRADNJA SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE NA PSP OKOLI	6.506	7.500	86,75
3.	POVEZIVANJE PSP OKOLI NA JAVNU PRISTUPNU MREŽU SVJETLOV	892	1.190	74,96
4.	KAPITALNI REMONT OPREME BUŠOTINE OK 41	0	1.700	0,00
<i>I. ULAGANJE U PROJEKTE</i>		19.142	52.770	36,27

* Uplaćen je avans za nabavu opreme u iznosu od 25.666.781 kuna, za koju je isporuka planirana u 2021. godini

PSP GRUBIŠNO POLJE

Društvo je na eksploatacijskom polju "Grubišno Polje" do kraja 2019. godine završilo izvođenje dodatnih istražnih radova u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika (prirodnog plina) u geološkim strukturama. Temeljem dobivenih rezultata istražnih radova, u 2020. godini nastavljene su aktivnosti na ovom višegodišnjem projektu čija će konačna realizacija biti izgradnja i puštanje u rad novog PSP Grubišno Polje.

U 2020. godini u okviru realizacije projekta mogu se izdvojiti sljedeće važnije aktivnosti:

- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je dana 14. siječnja 2020. godine Rješenje kojim se utvrđuje eksploatacijsko polje za podzemno skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje",
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo je dana 16. travnja 2020. godine Lokacijsku dozvolu za planirani zahvat u prostoru podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju za podzemno skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" koja je s danom 13. lipnja 2020. godine postala pravomoćna,
- izrađen je Projekt razrade i eksploatacije za podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju "Grubišno Polje" kojeg je Povjerenstvo za provjeru naftno-rudarskih projekata Ministarstva zaštite okoliša i energetike svojom Izjavom prihvatio s danom 3. kolovoza 2020. godine,
- temeljem pravomoćne Lokacijske dozvole rješavaju se imovinsko-pravni odnosi za zemljišne čestice na kojima se planira izgradnja objekata PSP Grubišno Polje, u svrhu podnošenja zahtjeva prema nadležnom Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja za izdavanje dozvole za skladištenje prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" (te ishođenje građevinske dozvole),
- sklopljen je Predugovor o priključenju na transportni sustav budućeg PSP Grubišno Polje dana 31. srpnja 2020. godine s tvrtkom Plinacro d.o.o.,
- sklopljen je Ugovor za nabavu opreme, puštanje u rad i održavanje opreme za PSP Grubišno Polje dana 17. kolovoza 2020. godine,
- Agenciji za ugljikovodike su dana 9. rujna 2020. godine dostavljeni svi podaci prikupljeni dodatnim istražnim radovima u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama eksploatacijskog polja "Grubišno Polje", sukladno zakonskoj obavezi i
- Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za energetiku, dana 10.11.2020. godine podnijet je zahtjev za produženjem roka na Listi strateških projekata za projekt izgradnje PSP Grubišno Polje.

Na samoj lokaciji eksploatacijskog polja, tj. na dvije postojeće bušotine Gr-1z i Gr-2z tijekom godine nisu obavljeni nikakvi rudarski radovi. Izvođeni su građevinski radovi redovnog periodičkog održavanja bušotinskih radnih prostora i pristupnih putova.

POVEZIVANJE PSP OKOLI NA JAVNU PRISTUPNU MREŽU SVJETLOVODOM

Pogon PSP Okoli povezan je na javnu pristupnu mrežu bežičnim linkom Hrvatskog telekoma i rezervnim GSM ruterom. Postojeća veza je nesigurna, linija se često u potpunosti ili djelomično prekida te pogon ostaje bez internetske i telefonske veze (osim direktnih telefonskih linija). Za potrebe sale kontrole i dispečerskog softvera, a da bi se osigurao kontinuirani pristup kupaca i komunikacija s tvrtkom Plinacro d.o.o., potrebna je stalna i pouzdana veza. Uspostavljanjem pouzdane veze omogućilo bi se i premještanje servera koji su sada na lokaciji sjedišta tvrtke u Veslačkoj ulici u Zagrebu na lokaciju PSP Okoli.

Jedino pouzdano rješenje je povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodnim kabelom koje se planira se izvesti na sljedeći način:

- postavljanje svjetlovodnog kabela od pogona PSP Okoli do MRČ Ludina (Okoli) uz koridor 20" plinovoda u vlasništvu tvrtke Plinacro d.o.o. i
- zakup dvije niti (uz izradu spojnica) od MRČ Ludina (Okoli) do Ivanić Grada gdje postoji redundantni izlaz na HT javnu pristupnu mrežu.

U 2020. godini obavljene su sljedeće aktivnosti na projektu:

- ugovorena je isporuka opreme i radova za potrebe realizacije projekta,
- riješeni su imovinsko-pravni odnosi za zemljišne čestice na kojima se planira postavljanje svjetlovodnog kabela i
- postavljen je svjetlovodni kabel te je ugrađena i ispitana sva ostala oprema prema ugovoru s izvođačem radova s datumom 30. studeni 2020. godine.

Krajem 2020. godine u izradi je bio geodetski elaborat izvedenog stanja te se kompletirala projektna dokumentacija za predaju zahtjeva za uporabnu dozvolu prema nadležnom županijskom tijelu. Usporedno s time, u kontaktu i suradnji s tvrtkama Odašiljači i veze d.o.o. i Hrvatski telekom d.d. radilo se na ostvarivanju veze preko zakupljenih svjetlovodnih niti.

NADOGRADNJA SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE NA PSP OKOLI

Projekt nadogradnje sustava tehničke zaštite na PSP Okoli pokrenut je s ciljem unapređenja najkritičnijih točki postojećeg sustava koje su potvrđene provedenom „Analizom postojećeg sustava poslovne sigurnosti Podzemnog skladišta plina d.o.o.“ iz svibnja 2018. godine, a na što obvezuju i relevantni zakonski propisi (Zakon o obrani (NN 73/13, 75/15, 27/16, 30/18, 70/19), Pravilnik o kriterijima za određivanje i zaštitu objekata posebno značajnih za obranu zemlje (NN 120/99), Zakon o kritičnim infrastrukturama (NN 56/13), Direktiva Vijeća 2008/114/EC 8.12.2008. (SL L 345/75, 23.12.2008), Zakon o privatnoj zaštiti (NN 68/03, 31/10, 139/10) i Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite (NN 198/03)).

Nadogradnjom sustava tehničke zaštite na postrojenju i bušotinskim platformama PSP Okoli osigurava se otkrivanje neovlaštenih ulazaka osoba u krug postrojenja i bušotinskih platformi, kontrola ulaska osoba u kritične prostorije i dijelove objekata te davanje glasovnih upozorenja ili obavijesti. Sustav videonadzora će se nadograditi kako bi uz procesni dio bio pokriven i perimetar objekata. Uvest će se i sustav videonadzora na lokaciji Zagreb, Veslačka (ulazi, server prostorija, arhiva). Rekonstrukcijom i unapređenjem postojećeg sustava zaštite od požara i plinodojave osigurat će se proširenje sustava za dojavu požara na ostale ključne objekte (utvrđeno procjenom ugroženosti od požara) te integracija sa sustavom tehničke zaštite. Sustav tehničke zaštite na lokaciji Zagreb, Veslačka bit će izведен kao funkcionalni produžetak sustava s lokacije PSP Okoli te kao rezervno nadzorno mjesto s kojeg se može upravljati i administrirati cijelim sustavom tehničke zaštite. Sustavi perimetarske zaštite, videonadzora, kontrole prolaza, protupožarne zaštite i plinodojave planiraju se objediniti u jedan centralni upravljački program sukladno Zakonu o provedbi Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (NN 42/18).

Službeni početak projekta i uvođenje u posao bilo je 30. siječnja 2020. godine te su do kraja 2020. godine na lokaciji Zagreb, Veslačka realizirane sljedeće aktivnosti:

- demontaža postojećeg i instalacija novog protuprovalnog sustava,
- instalacija i testiranje novog sustava kontrole prolaza i evidencije radnog vremena i
- instalacija sustava videonadzora te njegovo puštanje u rad na porti na ulazu u zgradu.

Na lokaciji PSP Okoli su tijekom 2020. godine izvršene sljedeće aktivnosti:

- završeni su svi građevinski radovi na bušotinskim platformama i pojedinačnim bušotinama,
- izvršena je montaža i spajanje kompletног sustava tehničke zaštite (videonadzor, kontrola prolaza, protuprovala i perimetarska zaštita) na bušotinskim platformama,
- izvršeni su svi građevinski radovi za potrebe instalacije sustava perimetarske zaštite te je montirana kompletна oprema,
- montiran je sustav kontrole prolaza na ključnim objektima unutar pogona,
- montiran i spremjan za rad je sustav videonadzora,
- izvršena je montaža i spajanje javljača plamena i detektora plina po pogonu i
- započeti su radovi na nadogradnji postojeće portirnice.

U 2021. godini u planu je dovršetak radova na nadogradnji portirnice, zamjena industrijskih kolnih vrata na ulazu u pogon, dovršetak testiranja i puštanje u operativni rad svih komponenti sustava tehničke zaštite (kontrola prolaza, perimetarska zaštita, videonadzor, protuprovala), zamjena modula postojeće vatrodojavne centrale te funkcionalno testiranje i ispitivanje nove softverske platforme za integraciju sustava tehničke zaštite. Završetak projekta se očekuje u ugovorenom roku, do kraja ožujka 2021. godine.

KAPITALNI REMONT OPREME BUŠOTINE Ok-41

Tijekom godine donijeta je poslovna odluka da se odustaje od izvođenja planiranog projekta. Umjesto toga, na radnoj bušotini Ok-41 obavljeni su radovi tekućeg održavanja opreme.

ULAGANJE U OSTALU DUGOTRAJNU IMOVINU

Pored ulaganja u navedene projekte tijekom 2020. godine realizirano je ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu u iznosu od 750.172 kuna, a materijalno značajnije stavke jesu:

Tablica 7. Ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu

Red. br.	OPIS	Ostvarenje I.-XII. 2020.	Rebalans plana 2020. g.	Indeks 3/4
1	2	3	4	5
		u 000 kn	u 000 kn	
1.	<i>Strojarska oprema i alat</i>	0	25	0,00
2.	<i>Oprema za zaštitu od požara i znakovi sigurnosti</i>	5	50	10,00
3.	<i>Perilica posuđa</i>	6	9	66,67
4.	<i>Nadogradnja postojeće web stranice psp.hr</i>	0	100	0,00
5.	<i>Implementacija DWH i Business Intelligence sustava</i>	0	250	0,00
6.	<i>Usklađivanje poslovanja s GDPR regulativom</i>	0	75	0,00
7.	<i>Implementacija Document Management Sustava</i>	0	250	0,00
8.	<i>Osobno vozilo</i>	116	130	89,23
9.	<i>Uništivač papira</i>	2	3	66,67
10.	<i>Uredski namještaj</i>	11	140	7,86
11.	<i>Rekonstrukcija sustava upravljanja DCS</i>	0	1.100	0,00
12.	<i>Informatička oprema (računala, pisači i sl.)</i>	9	5	180,00
13.	<i>Integrirani računalni model PSP Okoli</i>	600	600	100,00
UKUPNO:		750	2.737	27,40

INTEGRIRANI RAČUNALNI MODEL PSP OKOLI

Rudarsko-geološko-naftni fakultet je angažiran u svrhu analize dinamičkog modela ležišta PSP Okoli na temelju izrađenog novog geološkog modela iz 2020. godine.

5. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za 2020. godinu iskazuje ovaj rezultat:

- ukupni prihodi 127.836.088 kuna
- ukupni rashodi 125.488.732 kuna
- bruto dobit 2.347.356 kuna
- porezna obveza 665.798 kuna
- neto dobit 1.681.558 kuna

Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
A POSLOVNI PRIHODI (I. do III.)	126.110	125.359	133.007	100,60	94,81
I. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	1.303	1.303	1.317	100,03	98,96
II. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	124.628	124.016	131.561	100,49	94,73
III. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	179	40	129	446,35	138,40
B POSLOVNI RASHODI (I. do VII.)	118.278	117.924	112.511	100,30	105,13
I. Materijalni troškovi (a.+b.+c.)	35.497	42.270	41.349	83,98	85,85
a.) Troškovi sirovina i materijala	20.589	25.642	24.944	80,30	82,54
b.) Troškovi prodane robe	0	0	0	0,00	0,00
c.) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	14.908	16.628	16.404	89,66	90,88
II. Troškovi osoblja (a.+b.+c.)	16.376	16.436	15.302	99,64	107,02
a.) Neto plaće i nadnice	9.773	9.749	8.910	100,24	109,69
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	4.479	4.549	4.288	98,45	104,45
c.) Doprinosi na plaće	2.124	2.138	2.105	99,35	100,94
III. Amortizacija	52.222	52.337	43.621	99,78	119,72
IV. Ostali troškovi	6.006	6.881	6.656	87,30	90,24
V. Vrijednosna usklađenja	1.488	0	2.378	0,00	62,57
VI. Rezerviranja	6.688	0	3.205	0,00	208,66
VII. Ostali poslovni rashodi	0	0	0	0,00	0,00
C DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	7.833	7.435	20.496	105,35	38,22
D FINANCIJSKI PRIHODI	1.726	500	1.551	345,16	111,27
E FINANCIJSKI RASHODI	7.211	7.001	5.639	103,00	127,87
F DOBIT ILI GUBITAK IZ FINANCIJSKE DJELATNOSTI	-5.485	-6.501	-4.087	84,37	134,20
G UKUPNI PRIHODI (A+D)	127.836	125.859	134.558	101,57	95,00
H UKUPNI RASHODI (B+E)	125.489	124.925	118.150	100,45	106,21
I BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (G-H)	2.347	934	16.408	251,41	14,31
J POREZ NA DOBIT	666	168	3.387	396,15	19,66
K NETO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (I-J)	1.682	765	13.022	219,92	12,91

PRIHODI

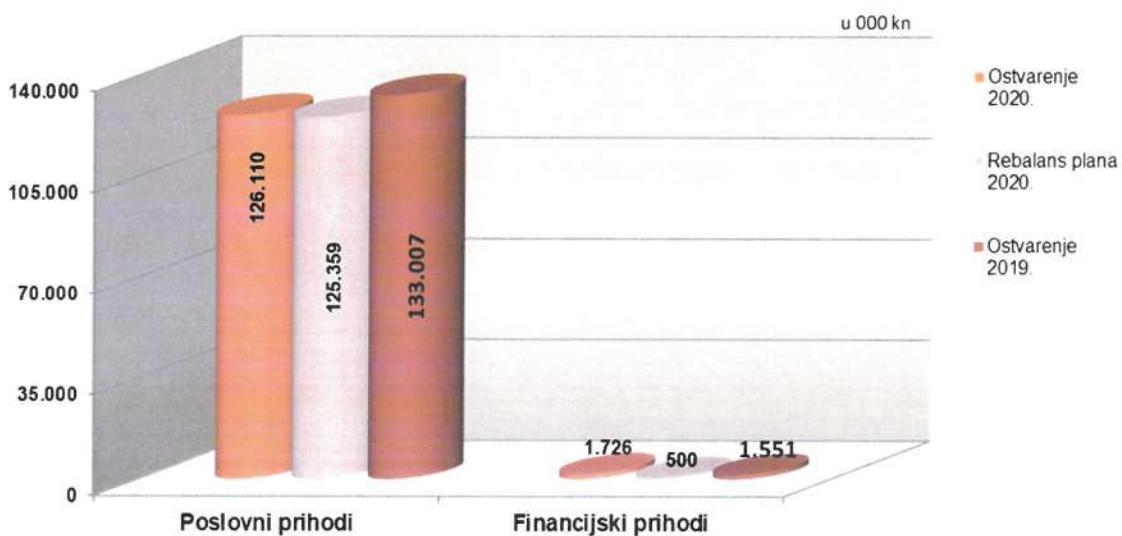
Tijekom izvještajnog razdoblja ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 127.836.088 kuna, koji se dijele na:

- poslovne prihode 126.110.280 kuna
(prihodi od prodaje s poduzetnicima u grupi, od prodaje (izvan grupe) i ostali poslovni prihodi (izvan grupe))
- financijske prihode 1.725.808 kuna
(prihodi od financijske imovine i prihodi na osnovi kamata i tečajnih razlika).

Tablica 9. *Ukupni prihodi – plan i ostvarenje*

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
Poslovni prihodi	126.110	125.359	133.007	100,60	94,81
Financijski prihodi	1.726	500	1.551	345,16	111,27
UKUPNI PRIHODI	127.836	125.859	134.558	101,57	95,00

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA

Slika 3. *Ukupni prihodi – plan i ostvarenje*

Ukupni se prihodi sastoje od poslovnih i financijskih prihoda.

Ukupno ostvareni prihodi u izvještajnom razdoblju ostvareni su na razini od 101,57% ukupno planiranih prihoda za isto razdoblje. Struktura ukupnih prihoda je sljedeća:

Poslovni prihodi u kumulativu su veći za 751.280 kuna u odnosu na planirane - odnose se na prihode od usluge skladištenja plina, a do odstupanja u realizaciji u odnosu na planiranu vrijednost došlo je zbog većeg korištenja usluge prekidivih nenominiranih kapaciteta skladišta od strane korisnika. Naime, korištenje usluge prekidivih nenominiranih kapaciteta utiskivanja i prekidivih nenominiranih kapaciteta povlačenja ne može se precizno planirati, jer ovisi o nizu čimbenika na koje operator skladišnog sustava ne može utjecati, stoga se kod planiranja istih koriste podaci o realizaciji predmetnih usluga u prethodnoj godini, no stvarna realizacija ovih prihoda u najvećoj mjeri ovisi o potrebama korisnika skladišta. U odnosu na prethodnu godinu na smanjenje navedenih prihoda u kumulativu za 6.896.643 kuna utjecali su i manja visina tarifne stavke za standardni paket skladišnih kapaciteta temeljem odluke regulatora o visini iste za 2020. godinu te manji broj raspoloživih SBU-ova.

Kod planiranja **prihoda od financijske imovine** procjena kretanja vrijednosti udjela fondova radi se temeljem kretanja cijene udjela u prethodnoj godini te očekivanim kretanjima na financijskom tržištu pri čemu se primjenjuje konzervativni pristup u procesu planiranja prihoda. Slijedom navedenoga, u izvještajnom razdoblju ostvaren je veći prihod u iznosu od 1.278.067 kuna u odnosu na planirani.

Povećanje financijskih prihoda za 174.386 kuna u odnosu prema istom razdoblju 2019. godine odnosi se na manje prihode od kamata i tečajnih razlika te veće iskazane prihode od ulaganja u obvezničke fondove. Vrijednost udjela u izvještajnom razdoblju porasla je u odnosu na porast vrijednosti istih u prethodnom razdoblju što za rezultat ima veće predmetne **prihode od financijske imovine (7751)** u iznosu od 192.529 kuna u odnosu na 2019. godinu dok su istovremeno **prihodi od kamata i tečajnih razlika (7750)** manji za 21.997 kuna.

Financijski prihodi ovisni su o količini slobodnih novčanih sredstava koja se mogu oraćiti/uložiti u financijsku imovinu, kretanju kamatnih stopa na novčana sredstva i novčane ekvivalente te pozitivnih tečajnih razlika, iz čega proizlazi razlika između

planiranih i ostvarenih iznosa i razlika između ostvarenja u usporednim izvještajnim razdobljima.

Niže u tablici 10. prikazan je pregled strukture ukupnih prihoda ostvarenih u izvještajnom razdoblju u odnosu prema prethodnom razdoblju i u odnosu prema planu za izvještajno razdoblje.

Tablica 10. Struktura ukupnih prihoda

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
A) POSLOVNI PRIHODI	126.110	125.359	133.007	100,60	94,81
PRIHODI OD PRODAJE S PODUZETNICIMA UNUTAR GRUPE	1.303	1.303	1.317	100,03	98,96
PRIHODI OD PRODAJE (IZVAN GRUPE)	124.628	124.016	131.561	100,49	94,73
OSTALI POSLOVNI PRIHODI (IZVAN GRUPE)	179	40	129	446,35	138,40
kto 754 - PRIHODI OD VIŠKOVA PO INVENTURI	0	0	113	0,00	0,00
kto 759 - OSTALI PRIHODI (ukidanje rezerviranja, penali, štete i sl.)	174	40	0	435,15	0,00
kto 759 - PRIHOD OD PRODAJE MATERIJALA I OTPADA	0	0	16	0,00	0,00
kto 769 - PRIHODI OD PRODAJE STALNE IMOVINE	4	0	0	0,00	0,00
B) FINANCIJSKI PRIHODI	1.726	500	1.551	345,16	111,27
kto 775 - OSTALI PRIHODI S OSNOVE KAMATA	104	120	123	86,67	84,55
kto 775 - TEČAJNE RAZLIKE	40	80	43	50,00	93,02
kto 775 - NEREALIZIRANI DOBICI - PRIHODI OD UDJELA U NOVČANIM FONDOVIMA	1.578	300	1.386	526,02	113,86
kto 786 - PRIHODI OD DRŽAVNIH POTPORA	4	0	0	0,00	0,00

RASHODI

Ukupni rashodi u izvještajnom razdoblju su na razini 100,45% ukupno planiranih rashoda za isto razdoblje. Tijekom 2020. godine ukupni su rashodi poslovanja ostvareni u iznosu od 125.488.732 kuna, a čine ih:

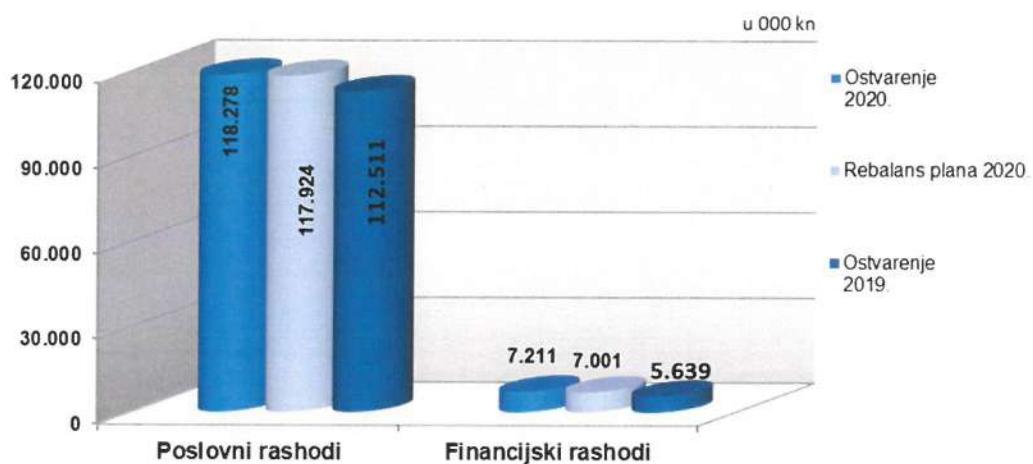
- poslovni rashodi 118.277.665 kuna
- financijski rashodi 7.211.066 kuna

(kamate i naknade po dugoročnim kreditima i negativne tečajne razlike).

Tablica 11. *Ukupni rashodi – plan i ostvarenje*

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
Poslovni rashodi	118.278	117.924	112.511	100,30	105,13
Financijski rashodi	7.211	7.001	5.639	103,00	127,87
UKUPNI RASHODI	125.489	124.925	118.150	100,45	106,21

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA

Slika 4. *Ukupni rashodi – plan i ostvarenje*

Poslovni rashodi bez amortizacije, vrijednosnog usklađenja i rezerviranja manji su u izvještajnom razdoblju 2020. godine u odnosu prema istom razdoblju prošle godine, i to u iznosu od 5.427.341 kuna, odnosno 8,57%, dok su ukupni rashodi iz poslovne

djelatnosti veći za 5.766.344 kuna odnosno 5,13% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (predmetno povećanje obrazloženo je dalje u dokumentu).

Tablica 12. Struktura poslovnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
Poslovni rashodi	118.278	117.924	112.511	100,30	105,13
Amortizacija	52.222	52.337	43.621	99,78	119,72
Vrijednosna usklađivanja	1.488	0	2.378	0,00	62,57
Rezerviranja	6.688	0	3.205	0,00	208,66
Rashodi iz osnovne djelatnosti bez amortizacije, vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja	57.880	65.587	63.307	88,25	91,43

Tablica 13. Struktura ukupnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
A) POSLOVNI RASHODI	118.278	117.924	112.511	100,30	105,13
TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA	20.589	25.642	24.944	80,30	82,54
kto 400 - UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL	4.640	5.722	5.600	81,10	82,87
kto 401 - UTROŠENA ENERGIJA	14.553	18.342	18.283	79,34	79,60
kto 404 - UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI	1.290	1.400	872	92,16	147,96
kto 405 - OTPIS SITNOG INVENTARA	105	177	190	59,51	55,50
NABAVNA VRIJEDNOST PRODANE ROBE	0	0	0	0,00	0,00
OSTALI VANJSKI TROŠKOVI	14.908	16.628	16.404	89,66	90,88
kto 410 - PRIJEVOZNE USLUGE	728	667	719	109,12	101,19
kto 412 - USLUGE ODRŽAVANJA	8.610	7.366	8.291	116,88	103,85
kto 414 - TROŠKOVI ZAKUPA I NAJAMNINA	1.613	2.212	1.208	72,94	133,56
kto 415 - TROŠKOVI PROPAGANDE, REKLAME, SPONZORSTVA	658	650	753	101,22	87,38
kto 416 - NAKNADE PRI REGISTRACIJI	21	31	14	65,76	147,85
kto 418 - KOMUNALNE I OSTALE USLUGE	552	887	638	62,20	86,53
kto 419 - OSTALE USLUGE (ODVJ., INF., ČUVARSKE, INTELEKT. I SL.)	2.727	4.815	4.782	56,64	57,03
TROŠKOVI OSOBLJA	16.376	16.436	15.302	99,64	107,02
kto 470 - NETO NADNICE I PLAĆE	9.773	9.748	8.910	100,25	109,69
kto 471 - POREZI I DOPRINOSI IZ PLAĆA	4.479	4.549	4.288	98,45	104,45
kto 472 - DOPRINOSI NABRUTO PLAĆE	2.124	2.138	2.105	99,35	100,94
AMORTIZACIJA	52.222	52.337	43.621	99,78	119,72
OSTALI TROŠKOVI	7.495	6.881	9.034	108,93	82,96
kto 434 - NEOTPISANA VRIJED. OTUD. I RAS DUG IM.	90	0	21	0,00	438,39
kto 440 - NAKNADE TROŠ. PRIJEVOZA NA RAD I SL.PUT	259	382	324	67,60	79,91
kto 441 - NAKNADE HONORARI I DRUGI DOHODAK	372	361	356	103,16	104,32
kto 442 - REPREZENTACIJA	100	191	152	52,14	65,62
kto 443 - PREMIJE OSIGURANJA	1.771	2.033	2.082	87,09	85,04
kto 445 - POREZI KOJI NE OVISE O POSL. REZULTATU	78	84	106	93,57	74,21
kto 446 - DOPRINOSI KOJI NE OVISE O POSL. REZULTATU	1.676	1.725	2.106	97,19	79,60
kto 447 - BAKNARSKE USLUGE I ČLANARINE UDRUŽENJIMA	249	248	244	100,15	101,89
kto 449 - OST. TROŠ. (OBRAZOVANJE, ADMINI.PRIST., DONACIJE, I SL.)	475	913	470	52,03	101,06
kto 450 - VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA	1.488	0	2.378	0,00	62,57
kto 460 - JUBILARNE NAGRADA, OTPR., DAR DJECI, POMOĆ ZAPOS.	937	944	796	99,27	117,72
REZERVIRANJA	6.688	0	3.205	0,00	208,66
OSTALI POSLOVNI RASHODI	0	0	0	0,00	0,00
B) FINANCIJSKI RASHODI	7.211	7.001	5.639	103,00	127,87
kto 721 - RASHODI S OSNOVE KAMATA I SLIČNI RASHODI	6.041	6.396	5.050	94,45	119,61
kto 722 - TEČAJNE RAZLIKE	1.168	605	588	192,98	198,71

Materijalno značajne stavke povećanja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jesu:

- **Troškovi utrošenih rezervnih dijelova (4040)** – veći su za 418.219 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iz razloga što su u 2020. godini u trošak konta ušli i troškovi rezervnih dijelova utrošenih prilikom rudarskih radova remonta bušotine OK-41. U 2019. godini nije bilo izvođenja remontnih radova na bušotinama. Većinu ostalih troškova konta čine troškovi rezervnih dijelova potrebnih za servis i održavanje rada kompresorskih stanica Okoli koji su zadržani na razini 2019. godine,

- **Troškovi tekućeg održavanja (4120)** – veći su za 810.891 kuna. Troškove konta čine troškovi cijelokupnog godišnjeg održavanja (redovni servisi, popravci) prema svim strukama (elektro, instrumentalna, strojarska i rudarska). Uz radove na održavanju rotacione i stacionarne opreme unutar postrojenja i platformi najznačajnija stavka unutar konta je trošak koji se odnosi na redovna HD mjerjenja koja se obavljaju između ciklusa povlačenja i utiskivanja kako bi se pratilo stanje ležišta. Pored toga iz sigurnosnih razloga, u razdoblju od 5.12. do 22.12.2020. obavljen je remont opreme na bušotini Ok-41. Bušotina Ok-41 na PSP Okoli radna je bušotina (utisno-povlačivačka za plin) te je jedna od onih koju odlikuje najveći kapacitet povlačenja plina. Praćenjem rada utvrđena je pojava tlaka u koloni zaštitnih cijevi sve do vrijednosti jednake tlaku u radnom nizu cijevi (tubingu) što je pokazatelj da je došlo do neheremetičnosti radne opreme i bušotinske glave odnosno jasna indikacija za potrebotom izvođenja remontnih rudarskih radova. Zadatak radova bio je osiguravanje optimalnih uvjeta rada bušotine ugradnjom servisirane opreme i brtvenog pakovanja oko eksplotacijske kolone 7“. Radovi su uspješno izvršeni u zadanom roku te je bušotina ponovo stavljena u funkciju rada podzemnog skladišta plina na siguran i tehnički ispravan način,
- **Troškovi zakupa i najamnina (4141)** - veći su za 392.892 kuna – tijekom 2019. godine troškovi zakupa i održavanja računalnih programa u iznosu od 321.151 kuna su bili knjiženi na trošak informatičkih usluga, dok su u 2020. godini knjiženi na troškove zakupa i najamnina. Iz tog razloga su ostvareni troškovi 2020. godine veći u odnosu na 2019. godinu,
- **Troškovi dugoročnih rezerviranja (4290)** - veći su za 3.482.797 kuna – Društvo je na datum bilance razmotrilo sva provedena rezerviranja tijekom prethodnih razdoblja te izradilo najbolju procjenu sukladno pravnim mišljenjima odvjetničkog društva, koje zastupa PSP u sudskim sporovima, te donijelo odluku o iznosu rezerviranja po započetim sudskim sporovima, koja terete troškove poslovne 2020. godine u iznosu od 6.500.000 kuna. Odstupanje rezerviranja za započete sudske sporove u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu rezultat je pojedinačne procjene na kraju svakog izvještajnog razdoblja sukladno novim okolnostima i trenutnom stanju spora u razdoblju za koje se izrađuje procjena,

- **Troškovi amortizacije (4301)** – u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje 2019. godine veći su za 8.601.007 kuna, budući da je materijalno značajan projekt Dogradnje kompresorske stanice završen tijekom 2019. godine te u prosincu 2019. godine i stavljen u upotrebu, stoga su tijekom izvještajnog razdoblja troškovi amortizacije znatno povećani u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i
- **Troškovi osoblja** kumulativno su u izvještajnom razdoblju veći za 1.073.980 kuna, a čine ih veći troškovi za **neto plaće i nadnice** u iznosu 863.449 kuna, veći troškovi **poreza i doprinosa iz plaća** u iznosu 190.759 kuna i veći troškovi **doprinosa na plaće** u iznosu 19.772 kuna, iz razloga povećanja broja zaposlenih (prosječan broj zaposlenih u 2020. godini je za 5 zaposlenih više u odnosu na 2019. godinu).

Finansijski rashodi veći su za 1.572.884 kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i to prvenstveno zbog **ostalih finansijskih rashoda – naknada za obradu zahtjeva i jamstva (7219)** s obzirom da je tijekom 2020. godine ugovoren dugoročni kredit, po nižoj kamatnoj stopi, u svrhu refinanciranja postojećeg dugoročnog kredita. Kod realizacije refinanciranja kredita ostvarena je ušteda za Društvo s naslova kamate u iznosu od 5.218.110 kuna.

Negativne tečajne razlike (7220) u izvještajnom razdoblju veće su za 579.956 kuna u odnosu na prethodnu godinu zbog fluktuacije tečaja i to u najvećoj mjeri tečaja eura u odnosu na tečaj kune.

Materijalno značajne stavke smanjenja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jesu:

- **Troškovi ostalih materijala izrade (4006)** – manji su za 885.547 kuna. Troškove konta čine troškovi plina za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka. Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/2014) troškove nabave plina potrebnog za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka i razlike u mjerenu ubraja u operativne troškove poslovanja, tako da ukupan iznos priznatih troškova za nadopunu plinskog jastuka, pogonske gubitke i razlike u mjerenu iznosi 0,5% od ukupno utisnute količine plina tijekom jednog ciklusa utiskivanja. Tijekom 2019. godine utisnuto je ukupno cca 74.000.000 m³ plina više u odnosu na 2020. godinu te su time i ostvareni troškovi konta bili veći,
- **Troškovi utrošene električne energije (4010)** – manji su za 1.218.946 kuna – Glavninu troškova konta čini trošak električne energije zbog rada MK-5 kompresora koji radi na električnu energiju. Početak procesa utiskivanja u 2020. godini započeo je znatno kasnije (8.4.2020.) od početka u 2019. godine (15.3.2019.) i tijekom 2019. godine utisnuto je ukupno više (sa MK-5 jedinicom 138.000.000 m³ plina) nego tijekom 2020. godine (sa MK-5 jedinicom 116.000.000 m³ plina). Iz tog razloga ostvareni troškovi konta u 2020. godini manji su od ostvarenog u 2019. godini,
- **Troškovi plina - tehnoškog (4011)** – manji su za 2.508.035 kuna. Zbog kasnjeg početka procesa utiskivanja, 8.4.2020. godini u odnosu na početak u 2019. godini (15.3.2019.) te manjeg rada moto kompresorskih jedinica koji kao pogonsko gorivo troše plin, ostvarenje troškova konta je u 2020. godini manje od ostvarenog za isto razdoblje 2019. godine,
- **Troškovi investicijskog održavanja (4121)** – manji su za 520.669 kuna iz razloga što se u 2019. godini provela ugradnja i funkcionalno ispitivanje opreme te su se izvodili radovi rekonstrukcije cjevovoda regulacijske stanice, a predmetnih troškova u 2020. godini nije bilo,

- **Troškovi odvjetničkih usluga (4190)** – manji su za 298.491 kune – uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjen je intezitet aktivnosti i nisu održana očekivana ročišta po sudskim sporovima,
- **Troškovi informatičkih usluga (4191)** – manji su za 688.740 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine budući da su u 2019. godini generirani troškovi s naslova pripreme podataka za migraciju podataka u novi poslovno informacijski sustav MIT software-a, a kojih nije bilo u 2020. godini,
- **Troškovi intelektualnih usluga (4198)** - u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje 2019. godine manji su za 873.666 kuna, uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjene su aktivnosti i nisu realizirane sve intelektualne usluge koje su planirane tijekom godine,
- **Troškovi ostalih usluga (4199)** - u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje 2019. godine manji su za 233.489 kuna, uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjene su aktivnosti, nisu realizirani ugovori o poslovnoj suradnji pri realizaciji stručnih tematskih događanja iz domene energetske djelatnosti,
- **Troškovi ostalih doprinosa i renti (4460)** - u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje 2019. godine manji su za 454.170 kuna zbog naknade za eksploatacijsko polje Grubišno Polje. Troškovi su planirani sukladno obvezama koje su bile realne u trenutku izrade Rebalansa plana poslovanja za 2020. godinu, ali smo tijekom 2020. godine uspjeli ishoditi novo rješenje koje je uključivalo manju naknadu i
- **Troškovi vrijednosnih usklađenja (4500)** - manji su za 890.119 kuna u odnosu na prethodno razdoblje, i evidentiraju se na poziciji vrijednosnog usklađenja zaliha. Postupci procjene i ispravka vrijednosti zaliha provode stručne službe najmanje jednom godišnje temeljem analize upotrebljivosti zaliha pojedinačno po artiklu ili po grupama artikala stoga nije moguće iste precizno planirati kao ni uspoređivati s ispravcima vrijednosti zaliha u prijašnjim razdobljima budući da dinamika kretanja

zaliha nije linearna kategorija već ovisi o nizu pojedinačnih čimbenika tijekom izvještajnog razdoblja.

Ostali nenavedeni poslovni rashodi pojedinačno nisu znatno odstupali u usporednim razdobljima.

Materijalno značajnija odstupanja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na plan za izvještajno razdoblje (ukupni troškovi u izvještajnom razdoblju zbirno su veći za 5.766.344 kuna u odnosu na planirane za navedeno razdoblje) evidentirana su na sljedećim pozicijama:

- **Troškovi materijala za podmazivanje (4002)** - manji su za 348.815 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na planirane za navedeno razdoblje. Najveći iznos troškova konta predstavlja trošak motornog ulja potrebnog za godišnji rad svih kompresorskih jedinica (MK 1-5) i zamjenu ulja prilikom godišnjeg servisa. Analize motornog ulja uzete nakon ciklusa utiskivanja u 2020. godini iz starih MK-3 i MK-4 jedinica, a obzirom i na mali broj održenih radnih sati, ukazale su da u njima nije potrebno obaviti zamjenu ulja. Iz tog razloga troškovi konta bili su manji od očekivanog,
- **Troškovi ostalih materijala izrade (4006)** – manji su za 537.182 kuna - Troškove konta čine troškovi plina za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka. Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/2014) troškove nabave plina potrebnog za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka i razlike u mjerenu ubraja u operativne troškove poslovanja, tako da ukupan iznos priznatih troškova za nadopunu plinskog jastuka, pogonske gubitke i razlike u mjerenu iznosi 0,5% od ukupno utisnute količine plina tijekom jednog ciklusa utiskivanja. Iz razloga što se je očekivala veća ukupna količina utiskivanja plina u 33. ciklusu od ostvarene i troškovi konta bili su manji od planiranog za 2020. godinu,
- **Troškovi materijala za tekuće i investicijsko održavanje (4007)** - manji su za 182.049 kuna – Troškove konta čine troškovi nabave materijala neophodnog za normalno održavanje tehnološkog procesa povlačenja i utiskivanja: antifriz (rashladno sredstvo u MK jedinicama i u toplovodima postrojenja), brtveni materijal, TEG. Zbog manjeg rada MK jedinica u 33. ciklusu utiskivanja koji je uz

to obilježio i manji broj zastoja i ostvarenje troškova konta bilo je u 2020. godini manje od planiranog,

- **Troškovi utrošene električne energije (4010)** – manji su za 988.092 kuna – Glavninu troškova konta čini trošak električne energije zbog rada MK-5 kompresora koji radi na električnu energiju. Početak procesa utiskivanja u 2020. godini započeo je znatno kasnije (8.4.2020.) od početka u 2019. god (15.03.2019.) i tijekom 2019. godine utisnuto je ukupno više (sa MK-5 jedinicom 138.000.000 m³ plina) nego tijekom 2020. godine (sa MK-5 jedinicom 116.000.000 m³ plina). Iz tog razloga ostvareni troškovi konta u 2020. godini manji su od planiranih u 2020. godini jer je plan bio utisnuti veću ukupnu količinu plina,
- **Trošak plina – tehnološkog (4011)** – manji su za 2.749.077 kuna - U ukupnom planiranom trošku za 2020. godinu uz troškove plina za internu potrošnju (gorivi plin za rad MK jedinica) koji su bili manji planiran je trošak plina prilikom rudarskih radova remonta bušotine. Obavljeni rudarski radovi na bušotini OK-40 obavljeni su sa manjom količinom utrošenog plina kod osvajanja i čišćenja bušotine od očekivanog,
- **Troškovi tekućeg održavanja (4120)** – veći su za 1.695.104 kuna od planiranih. Iz sigurnosnih razloga, na kraju godine, tijekom prosinca u razdoblju od 5.12. do 22.12.2020. godine obavljen je remont opreme na bušotini Ok-41. Bušotina Ok-41 na PSP Okoli radna je bušotina (utisno-povlačivačka za plin) te je jedna od onih koju odlikuje najveći kapacitet povlačenja plina. Praćenjem rada utvrđena je pojava tlaka u koloni zaštitnih cijevi sve do vrijednosti jednakog tlaku u radnom nizu cijevi (tubingu) što je pokazatelj da je došlo do neheremetičnosti radne opreme i bušotinske glave odnosno jasna indikacija za potrebom izvođenja remontnih rudarskih radova. Tijekom izrade Rebalansa plana poslovanja za 2020. godinu troškovi navedenih rudarskih radova nisu bili planirani na kontu 4120 te su oni i razlog odstupanja od ukupno planiranog iznosa troška konta,
- **Troškovi tekućeg i investicijskog održavanja informatičke opreme (4124)** – manji su za 589.223 kuna od planiranog iz razloga što su u troškovima konta 4124 u iznosu od 600.000 kn ukalkulirani troškovi za rekonstrukciju/adaptaciju

poslovnog prostora na adresi Veslačka 2-4, Zagreb, te za zamjenu stolarije/prozora zbog dotrajalosti koji negativno utječe na uvjete rada zaposlenika te zbog optimizacije troškova grijanja i hlađenja navedenog prostora. Zbog epidemiološke situacije u RH – COVID-19, planirana rekonstrukcija/adaptacija nije izvršena u toku 2020. godine,

- **Troškovi zakupa i najamnina (4141)**– su manji za 542.732 kuna – Planom poslovanja je bila predviđena implementacija SIEM (Security information and event management) sustava početkom godine, no zbog COVID-19 krize i zbog kašnjenja na drugim projektima došlo je do pomaka u realizaciji i implementaciji SIEM sustava,
- **Troškovi ostalih usluga (4186)** – manji su za 281.525 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na planirane. Troškove konta čine troškovi ispitivanja procesnih uzoraka plina i otpadnih voda, zbrinjavanja slojnih voda te prijevoza i zbrinjavanja otpada nastalih prilikom mehaničko-kemijskih čišćenja procesnih posuda i rudarskih radova. Dinamika i visoka uspješnost pojedinih izvedenih operacija tijekom obavljanja rudarskih radova uvjetovali su i smanjenu potrebu za količinama radnog fluida tijekom izvođenja tih operacija pri remontnim radovima na bušotini Ok-41. Manja potrebna količina utrošenog radnog fluida direktno utječe i na manju potrebnu (raspoloživu) količinu radnog fluida za kasnije zbrinjavanje. Osim navedenog, na smanjenje troškova po kontu 4186, utjecala je i smanjena potreba za mehaničko-kemijskim čišćenjem pojedinih procesnih posuda (4 separatora) u odnosu na planirano tijekom 2020 godine,
- **Troškovi odvjetničkih usluga (4190)** – realizirani troškovi manji su za 399.991 kuna od planiranih, uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjen je intezitet aktivnosti i nisu održana očekivana ročišta po sudskim sporovima,
- **Troškovi informatičkih usluga (4191)** – realizirani troškovi manji su za 407.008 kuna od planiranih sredstva, na ovom kontu su jednim dijelom planirana za doradu Enterprise Resource Planning sustava (ERP) s ciljem integracije s Document Management sustavom (DMS) kod kojih je zbog ograničenih internih resursa,

kašnjenja na prethodnom projektu te COVID-19 krize došlo do pomaka u realizaciji konkretnih aktivnosti na projektu,

- **Troškovi usluga projektiranja, konzultantske i geodetske usluge (4194)** – manji su za 636.500 kuna od planiranih za izvještajno razdoblje. Troškovi idejnog projekta za turboekspander bili su planirani za kraj 2020. godine, no na kraju su troškovi evidentirani u 2021. godini,
- **Troškovi intelektualnih usluga (4198)** – manji su za 425.179 kuna – uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjene su aktivnosti, nisu realizirane intelektualne usluge koje su planirane tijekom godine,
- **Troškovi ostalih usluga (4199)** – manji su za 267.932 kuna – uslijed pandemije uzrokovane korona virusom smanjene su aktivnosti, nisu realizirani ugovori o poslovnoj suradnji pri realizaciji stručnih tematskih događanja iz domene energetske djelatnosti,
- **Troškovi dugoročnih rezerviranja (4290)** – veći su za 6.688.050 kuna u odnosu na planirane za isto razdoblje. Već je ranije navedeno da je Društvo na datum bilance razmotrilo sva provedena rezerviranja tijekom prethodnih razdoblja te izradilo najbolju procjenu sukladno pravnim mišljenjima odvjetničkog društva, koje zastupa PSP u sudskim sporovima, te donijelo odluku o iznosu rezerviranja po započetim sudskim sporovima, koja terete troškove poslovne 2020. godine u iznosu od 6.500.000 kuna. Prilikom izrade rebalansa plana poslovanja i pri procjeni stanja sudskih sporova na datum bilance na kraju poslovne godine Društvo nije raspolagalo svim informacijama stoga je došlo do odstupanja u odnosu na planirane vrijednosti rezerviranja s naslova započetih sudskih sporova,
- **Troškovi stručnog obrazovanja i literatura (4490)** – manji za 299.738 kuna – do kraja izvještajnog razdoblja zbog COVID-19 krize nisu ostvarena planirana prisustvovanja stručnim skupovima kao niti stručnim edukacijama u cijelosti i
- **Troškovi vrijednosnog usklađenja (4500)** – iznose 1.488.273 kuna, ne planiraju se te se evidentiraju na poziciji vrijednosnog usklađenja zaliha. Već je ranije

navedeno da postupke procjene i ispravka vrijednosti zaliha provode stručne službe najmanje jednom godišnje temeljem analize upotrebljivosti zaliha pojedinačno po artiklu ili po grupama artikala stoga nije moguće iste precizno planirati kao ni uspoređivati s ispravcima vrijednosti zaliha u prijašnjim razdobljima budući da dinamika kretanja zaliha nije linearna kategorija već ovisi o nizu pojedinačnih čimbenika tijekom izvještajnog razdoblja.

Ostali nenavedeni poslovni rashodi pojedinačno nisu znatno odstupali u izvještajnom razdoblju u odnosu na rebalans plana za izvještajno razdoblje.

Financijski rashodi u odnosu na planirane veći su za 210.066 kuna, a u najznačajnijem dijelu se povećanje u odnosu na plan odnosi na tečajne razlike koje se zbog kretanja tečaja ne može precizno planirati.

Negativne tečajne razlike (7220) – tečajne razlike planiraju se u okviru očekivanog trenda kretanja tečaja, no s obzirom na fluktuaciju tečaja iste su veće za 562.500 kuna u odnosu na planirane.

TROŠKOVI ZAPOSLENIKA

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima te Kolektivnom ugovoru (iz ožujka 2020. godine), Dodatka 1 Kolektivnom ugovoru (iz prosinca 2020. godine) kao i Pravilniku o radu (iz rujna 2020. godine).

Iznos od 16.376.160 kuna iskazanih troškova plaća, čini trošak bruto plaća (14.251.715 kuna), uvećan za doprinose na bruto plaće (2.124.445 kuna). Ostale naknade prema Kolektivnom ugovoru iznose 1.195.526 kuna, a čine ih naknade troškova prijevoza na rad, otpremnine, jubilarne i prigodne nagrade i sl.

Udio troškova plaća u poslovnim rashodima u 2020. godini iznosio je 13,85%, a udio u ukupnim rashodima 13,05%.

Tijekom 2020. godine prosječan broj zaposlenih bio je 78, za koje su troškovi zaposlenih iznosili 16.376.160 kuna, što je 7,02% više u odnosu na 2019. godinu kada su troškovi zaposlenih iznosili 15.302.181 kuna dok je prosječan broj zaposlenih bio 73.

Tablica 14. Troškovi zaposlenika

Struktura troškova zaposlenih	Ostvarenje 2020.	Rebalans plana 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2/3	Indeks 2/4
1	2	3	4	5	6
TROŠKOVI PLAĆA	u 000 kn	u 000 kn			
Neto plaće i nadnice	9.773	9.749	8.910	100,24	109,69
Neto plaće	9.288	9.448	8.696	98,32	106,82
Neto naknade	167	138	153	120,57	109,21
Neto ostala oporeziva primanja	66	3	7	2.191,71	939,31
Premije osig radnika koje plaća poslodavac	252	160	55	158,00	462,57
Porezi i doprinosi iz plaće	4.479	4.549	4.288	98,45	104,45
Porezi iz plaće	1.523	1.557	1.476	97,84	103,18
Prirez iz plaće	163	174	152	93,40	107,11
Doprinosi iz plaće	2.793	2.818	2.660	99,10	105,00
Bruto plaće	14.252	14.299	13.198	99,67	107,99
Doprinosi na bruto plaće	2.124	2.138	2.105	99,35	100,94
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	16.376	16.436	15.302	99,64	107,02
OSTALE NAKNADE PO KU	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
Naknade troškova zaposlenima	259	382	324	67,61	79,91
Troškovi službenih putovanja	12	118	69	10,41	17,77
Naknada troškova prijevoza na rad	246	264	254	93,13	96,80
Naknade za smještaj i prehranu na terenu	0	0	0	0,00	0,00
Isplate zaposlenima po KU	937	944	796	99,27	117,72
Jubilarne nagrade	55	44	49	123,57	110,70
Otpremnine	16	8	111	195,94	14,17
Prigodne nagrade	433	454	562	95,37	77,06
Dar djeci	13	21	20	63,46	66,67
Ostale isplate po KU	420	417	54	100,87	774,47
UKUPNO OSTALE NAKNADE PO KU	1.196	1.326	1.119	90,14	106,80
TROŠKOVI OSOBLJA	17.572	17.762	16.422	98,93	107,00
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2019.: 75					
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2020.: 77					
PROSJEČAN BROJ ZA POSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2019.: 73					
PROSJEČAN BROJ ZA POSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2020.: 78					

5.2. BILANCA

Ukupna imovina na dan 31. prosinca 2020. godine iznosi 853.217.547 kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine na dan 31. prosinca 2020. godine iznosi 738.883.268 kuna ili 86,60% u odnosu prema vrijednosti ukupne aktive, a kratkotrajne imovine 114.089.431 kuna ili 13,37% dok plaćeni troškovi budućeg razdoblja iznose 244.848 kuna ili 0,03%.

U strukturi kratkotrajne imovine 49.069.998 kune ili 43,01% odnosi se na potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja od države i zaposlenih), 18.853.731 kuna ili 16,53% na novčana sredstva (novac na žiro-računima i u blagajni te oročena novčana sredstva), 32.927.264 kuna ili 28,86% na finansijsku imovinu (sredstva u obvezničkim fondovima), 13.238.438 kune ili 11,60% na zalihe (zalihe materijala i rezervnih dijelova za održavanje pogona, sitnog inventara te plina za internu pogonsku potrošnju).

U strukturi pasive 546.293.477 kuna ili 64,03% odnosi se na temeljni kapital i dobit razdoblja, 53.971.120 kuna ili 6,33% na rezerviranja po započetim sudskim sporovima i rezerviranja za otpremnine, 182.135.066 kuna ili 21,35% na obveze po glavnicama dugoročnih kredita, 69.971.982 kuna ili 8,20% na kratkoročne obveze te 845.838 kuna ili 0,09% na rezerviranje za neiskorištene godišnje odmore i odgođeno plaćanje troškova.

Ukupne kratkoročne obveze od 69.971.982 kuna odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 19.281.944 kuna ili 27,56% i na ostale kratkoročne obveze – prema zaposlenicima, obveze za poreze, doprinose, prema bankama i slična davanja u iznosu 50.690.038 kuna ili 72,44%.

Društvo sve obveze podmiruje u skladu s ugovorenim rokovima dospijeća, a poreze i doprinose u skladu sa zakonskim rokovima.

Tablica 15. Izvještaj o finansijskom položaju/Bilanca

POZICIJA	Stanje na dan 1.1.2020.	Stanje na dan 31.12.2020	Razlika (3-2)	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
AKTIVA				
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	762.942	738.883	-24.059	96,85
I. Nematerijalna imovina	8.349	4.256	-4.093	50,98
II. Materijalna imovina	754.594	734.627	-19.967	97,35
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	130.491	114.089	-16.402	87,43
I. Zalihe	21.871	13.238	-8.633	60,53
II. Potraživanja	34.818	49.070	14.252	140,93
III. Kratkotrajna finansijska imovina	32.029	32.927	898	102,80
IV. Novac u banci i blagajni	41.772	18.854	-22.918	45,13
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I OBRAČUNATI PRIH.	215	245	30	113,88
UKUPNO AKTIVA (A+B+C)	893.648	853.218	-40.430	95,48
D. IZVANBILANČNI ZAPISI	733.562	522.886	-210.676	71,28
PASIVA				
A. KAPITAL I REZERVE	557.634	546.293	-11.341	97,97
I. Temeljni (upisani) kapital	535.020	535.020	0	100,00
II. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	9.592	9.592	0	100,00
III. Dobit ili gubitak poslovne godine	13.022	1.682	-11.340	12,91
B. REZERVIRANJA	47.454	53.971	6.517	113,73
C. DUGOROČNE OBVEZE	228.251	182.135	-46.116	79,80
I. Obveze prema bankama i drugim financ. institucijama	228.251	182.135	-46.116	79,80
D. KRATKOROČNE OBVEZE	59.655	69.972	10.317	117,29
I. Obveze prema dobavljačima	6.129	19.282	13.153	314,60
II. Obveze za poreze, doprinose, prema bankama i sl.	53.526	50.690	-2.836	94,70
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZD.	655	846	191	129,14
UKUPNO PASIVA (A+B+C+D+E)	893.648	853.218	-40.429	95,48
FIZVANBILANČNI ZAPISI	733.562	522.886	-210.676	71,28

5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Tablica 16. Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije	Ostvareno I. - XII. 2019.	Ostvareno I. - XII. 2020.
1	2	3
	u 000 kn	u 000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti		
1. Novčani primici od kupaca	164.198	155.874
2. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	9	35
3. Novčani primici s osnove povrata poreza	9.876	21.039
4. Novčani izdaci dobavljačima	-65.542	-48.491
5. Novčani izdaci za zaposlene	-16.222	-17.051
6. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	-1.782	-1.771
7. Ostali novčani primici i izdaci	-11.183	-24.223
I. Novac iz poslovanja	79.356	85.412
8. Novčani izdaci za kamate	-210	-1
9. Plaćeni porez na dobit	0	-6.330
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI	79.145	79.081
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		
2. Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata		
3. Novčani primici od kamata		
4. Novčani primici od dividendi		
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga		
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-174.899	-37.047
2. Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata		
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga		
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac		
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-174.899	-37.047
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-174.899	-37.047
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala		
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	115.000	165.864
4. Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti	96	193
IV. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti	115.096	166.057
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata	-26.744	-212.075
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	-4.710	-13.022
3. Novčani izdaci za finansijski najam	0	
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	0	
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-4.914	-5.913
V. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-36.368	-231.010
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	78.728	-64.953
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	-17.026	-22.919
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	58.798	41.772
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	41.772	18.854

5.4. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Svrha finansijskih pokazatelja jest dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Formiraju se i računaju radi sinteze i jednostavnijeg pregleda informacija o poslovanju.

Tablica 17. Financijski pokazatelji poslovanja

OPIS	Stanje na dan 31.12.2019.	Stanje na dan 31.12.2020.	Rebalans plana na dan 31.12.2020.
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI			
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,19	1,63	1,70
POKAZATELJ ZADUŽENOSTI			
Koeficijent zaduženosti	0,32	0,30	0,32
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI			
Neto profitna marža	9,68%	1,32%	0,61%
ROA (stopa povrata imovine)	1,46%	0,20%	0,09%
ROE (stopa povrata kapitala)	2,34%	0,31%	0,14%
EBITDA	64.117	60.054	59.772
EBIT marža	15,41%	6,21%	5,93%
EBITDA marža	47,65%	46,98%	47,49%
POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,14	1,02	1,01
POKAZATELJ FINANCIRANJA			
Stupanj samofinanciranja	0,68	0,70	0,68

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI - mjere sposobnost poduzeća da podmiri dospjele kratkoročne obveze.

Koeficijent tekuće likvidnosti je pokazatelj likvidnosti najvišeg stupnja jer u odnos stavlja pokriće i potrebe za kapitalom u roku od jedne godine. Granična vrijednost predmetnog koeficijenta je 1,5 odnosno ako je koeficijent tekuće likvidnosti $< 1,5$ poduzeće može imati potencijalnih problema s podmirenjem dospjelih kratkoročnih obveza.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI - koriste se za procjenu finansijskog rizika poduzeća. Pokazatelji zaduženosti upućuju na udio obveza u ukupnoj imovini odnosno mjere koliko se društvo financira iz tuđih izvora sredstava, a koliko iz vlastitog kapitala. Što je veći

odnos duga i imovine, to je veći finansijski rizik, a što je taj odnos manji i finansijski je rizik manji.

POKAZATELJI FINANCIRANJA - pokazatelj samofinanciranja pokazuje koliki je udio vlastitih izvora sredstava u ukupnim izvorima te prikazuje zaduženost društva s obrnutog motrišta u odnosu na stupanj zaduženosti.

Koeficijent zaduženosti ne bi trebao biti veći od 50% odnosno **stupanj samofinanciranja** ne bi trebao biti manji od 50% kako se društvo ne bi smatralo prezaduženo.

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI - mjeri se sposobnost poduzeća da ostvaruje dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital. No, potrebno je napomenuti kako PSP prema odredbama Zakona o energiji (NN120/12, 14/14 i 95/15, 102/15, 68/18.) obavlja energetsku djelatnost kao javnu uslugu po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa.

Neto marža profita dovodi u omjer neto dobit i ukupne prihode te daje podatak koliko je prihoda poduzeću ostalo nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobit. Preostali prihod predstavlja dobit poduzeća i poželjno je da bude što veći.

Stopa povrata imovine pokazuje koliko poduzeće ostvaruje dobit na jednu uloženu kunu imovine. Poželjno je da taj pokazatelj bude što veći. Pokazuje koliki je povrat novčanih jedinica na jednu uloženu novčanu jedinicu u imovinu.

Stopa povrata vlastitog kapitala pokazuje koliko novčanih jedinica dobiti poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu vlastitog kapitala. Poželjno je da taj pokazatelj bude što veći. Pokazuje koliki je povrat novčanih jedinica na jednu uloženu novčanu jedinicu vlastitog kapitala.

EBIT marža predstavlja omjer EBIT i poslovnih prihoda. Veća je vrijednost EBIT marže povoljnija jer tada ostaje veći dio prihoda nakon pokrića poslovnih rashoda.

EBITDA marža predstavlja omjer EBITDA i ukupnih prihoda. Pokazuje koliko troškovi poslovanja smanjuju profit društva. Veća vrijednost EBITDA marže je povoljnija i ukazuje na uspješnost poslovanja.

EBITDA se definira kao zbroj operativne dobiti (dabit prije kamata i poreza) i amortizacije.

Naime, amortizacija je isključivo računovodstvena evidencija i nema nikakvog učinka na novčane tokove poduzeća. Prikazuje poslovnu uspješnost poduzeća bez utjecaja kamata i poreza na dobit. Poželjno je da je EBITDA što veća.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI - mjere odnos prihoda i rashoda odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Poželjno je da je koeficijent ekonomičnosti što veći.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

PSP kontinuirano prati izloženost sljedećih rizika: rizik likvidnosti, tržišni rizik, kamatni, kreditni i valutni rizik, rizik sudskih sporova, zaposlenika, zaštite na radu i IT rizike.

Rizik likvidnosti – Planiranjem poznatih i potencijalnih novčanih priljeva i odljeva s obzirom na tijek poslovanja PSP kontinuirano provodi mjere redovitog upravljanja rizikom likvidnosti. Potraživanja se naplaćuju u ugovorenom roku što omogućuje podmirenje obveza prema dobavljačima i zaposlenicima, kao i obveza za poreze, doprinose i sl. sukladno ugovorenim, i/ili propisanim rokovima.

Tržišni rizik – Prvenstveno se odnosi na rizik od potražnje za uslugom skladištenja. S obzirom na to da je Društvo prodalo sve raspoložive komercijalne SBU-ove tržišni je rizik time uklonjen.

Na poslovanje Društva utječe i rizik od povećanja cijena sirovina i materijala koje se upotrebljavaju pri redovitom poslovanju. Jedna od važnih stavki materijalnih troškova jesu troškovi energenata za obavljanje osnovne djelatnosti Društva, a to su prirodni plin za internu potrošnju, čija cijena direktno utječe na operativni trošak poslovanja. Provođenjem otvorenih postupaka nabave te sklapanjem ugovora o nabavi istih s najpovoljnijim ponuđačem minimiziran je ovaj tržišni rizik. Dodatno ugradnjom elektromotornog kompresora, pored plinskih kompresora, diversificirani su izvori energenata za najveće potrošače te su time ostvarene pretpostavke za kvalitetnije upravljanje troškovima energenata.

Kamatni rizik – Odnosi se na rizik od promjene vrijednosti finansijskih instrumenata zbog promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu prema kamatnim stopama primjenjivim na finansijske instrumente. Rizik od kamatnih stopa pri tijeku novca jest rizik od promjenjivih troškova kamata na finansijske instrumente tijekom razdoblja. Društvo ima znatan iznos dugoročnih kredita, ali kamatni je rizik minimaliziran, jer je većina kredita, ugovorena uz kamatnu stopu koja nije vezana uz kretanje referentne kamatne stope na tržištu.

Kreditni rizik – Finansijska imovina koja potencijalno može dovesti Društvo u kreditni rizik sastoji se uglavnom od novca, novčanih ekvivalenta i potraživanja od kupaca. Društvo nema drugih značajnijih koncentracija kreditnog rizika.

Društvo je sve viškove novčanih sredstava plasiralo jedino u obliku oročenih novčanih sredstava u renomiranim bankama te imovina nije bila izložena utjecaju kreditnog rizika. S obzirom na tendenciju pada kamatnih stopa na oročene depozite, Društvo je donijelo odluku o ulaganju dijela slobodnih novčanih sredstava u obvezničke fondove, koji po svojim karakteristikama nisu rizični za ulaganje, jer novčana sredstva iz svojeg portfelja ulažu samo u državne vrijednosne papire. Iako su analize tržišta kapitala upozorile na mogućnost ostvarivanja većeg prinosa ulaganjem u dioničke fondove, isto nije realizirano zbog rizika od velike volatilnosti vrijednosti dionica. Naime, Društvo provodi jasno zadalu strategiju sigurnosti i pri pružanju svojih usluga i u raspolaganju slobodnim novčanim sredstvima.

Valutni rizik – Izloženost Društva valutnom riziku proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima te činjenici da cjelokupni prihod ostvaruje samo u nacionalnoj valuti.

Sudski sporovi – Društvo vodi dva materijalno značajna sudska spora u u svojstvu tuženika. Dana 6. prosinca 2014. godine INA-Industrija nafte d.d. je podnijela tužbu protiv Društva, a radi „nadoknade svrsishodno uloženih sredstava“ u istraživanje EP Grubišno Polje. Naknada koju tužitelj zahtjeva utvrđena je u iznosu od 25.000.000 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. Dana 28.ožujka 2019. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je presudu kojim se odbija tužbeni zahtjev INA-Industrija nafte d.d. Na predmetnu presudu INA-Industrija nafte d.d. izjavila je žalbu, Visokom trgovačkom sudu RH. Visoki trgovački sud RH kao

drugostupanjsko tijelo je 11. prosinca 2020. potvrđio prvostupanjsku presudu u korist tuženika PSP-a.

Dana 3. ožujka 2017. godine tvrtka INA-Industrija nafte d.d. kao pravni sljednik tvrtke Prirodni plin d.o.o. podnijela je tužbu protiv Društva radi naknade štete u vezi provođenja postupka raspodjele skladišnih kapaciteta podzemnog skladišta plina Okoli za plinsko razdoblje od 2014. do 2017. godine te navodne štete koja je nastala provođenjem postupka prodaje nepovučenog plina, u skladu s Pravilima korištenja sustava skladišta plina (NN 12/2013) te Pravilima i uvjetima otvorenog postupka prodaje nepovučenog plina, u vlasništvu tvrtke Prirodni plin d.o.o. iz podzemnog skladišta plina Okoli u travnju 2014. godine. Naknada koju tužitelj zahtjeva iznosi 194.350.469 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. U predmetnom postupku 12. ožujka 2019. godine zakazano je pripremno ročište koje je odgođeno, te je sljedeće održano 13. lipnja 2019. godine, nakon čega nije bilo dalnjih radnji u postupku.

Sukladno pravnom mišljenju odvjetničkih društava koje zastupaju PSP u sporovima i u skladu s načelom opreznosti, Društvo je svjesno rizika te je na dan 31. prosinca 2020. godine iskazalo na poziciji rezerviranja za započete sudske sporove 53.563.599 (31. prosinca 2019. godine iznos rezerviranja za započete sudske sporove iznosi je 47.063.599 kuna).

Procesni rizik – Nedostatak adekvatnog održavanja opreme i postrojenja može dovesti do problema u radu tehnološkog procesa na pogonu PSP Okoli. U cilju eliminiranja ovoga rizika provodi se tekuće i investicijsko održavanje te servisne aktivnosti na opremi u skladu sa unaprijed određenim hodogramom. Internim aktima propisano je postupanje sa ciljem promptne nabave materijala i ugovaranja radova/usluga održavanja u svrhu sigurnog i učinkovitog funkcioniranja tehnološkog procesa.

Problematiku gubitka plina iz radnog volumena uslijed migracije plina potvrđio je završetak 30. ciklusa povlačenja. Slijedom toga, a kako bi moglo ispuniti ugovorne obaveze prema korisnicima, Društvo je krenulo u nadoknadu količina kupovinom prirodnog plina u iznosima sukladno financijskim mogućnostima društva. U razdoblju od 2018. godine do prosinca 2019. godine kupljena je i nadoknađena određena količina plina

i evidentirana na pozicijama dugotrajne imovine te dozvoljenih pogonskih gubitaka. Društvo će i u narednim razdobljima pokušati osigurati dostatna sredstva za istu namjenu.

Rizik zaposlenika – U nedostatku zaposlenika koji raspolažu znanjima potrebnim za obavljanje poslovnih aktivnosti pri zamjeni odsutnog zaposlenika postoji rizik nemogućnosti izvršavanja poslovnih zadataka. Stoga se potiče kontinuirana komunikacija između zaposlenika te timski rad sa svrhom upoznavanja sa poslovnim procesima kolega/ica kako bi veći broj zaposlenika poznavao poslovne aktivnosti u širem djelokrugu, a ne samo onih obuhvaćenih opisom poslova svog radnog mjestu.

Rizik zaštite na radu - Upravljanje rizikom zaštite na radu na radnom mjestu je jedan od ključnih alata za poboljšanje profesionalnih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta rada.

Primjenom norme HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti) u PSP-u uspostavljen je preventivni pristup upravljanja rizikom što obuhvaća prepoznavanje rizika i umanjivanje rizika. U internim aktima definirani su ciljevi, planovi mjera i programa u području zaštite zdravlja i sigurnosti kao i upravljanje rizicima po zdravlje i sigurnost u Društvu.

Rizik IT sigurnosti – Pohranjivanje podataka na samo jednom mjestu može dovesti do opasnosti od njihova djelomičnog ili potpunoga gubitka. Stoga je ugovorena usluga vanjske sigurnosne pohrane podataka. Isto tako postoji rizik od neadekvatne zaštite i nadzora računalne mreže, pa se u svrhu odgovarajuće zaštite i sigurnosti ugovaraju rješenja koja značajno podižu nivo sigurnosti IT sustava.

Strateški i administrativni rizici – Postoji mogućnost prolongiranja realizacije projekata Društva zbog kašnjenja mjerodavnih institucija pri izdavanju potrebnih dozvola. PSP kontinuirano komunicira s mjerodavnim i nadležnim tijelima te vodi računa o tome da se potrebni zahtjevi i dokumentacija predaju na vrijeme.

7. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Sukladno odobrenom Planu novozaposlenih iz Rebalansa plana poslovanja za 2020. godine, tijekom godine provedeni su natječaji za zapošljavanje uslijed čega je došlo do povećanja ukupnog broja zaposlenih za 2 djelatnika u odnosu na 2019. godinu. Ukupni broj zaposlenih na kraju 2020. godine iznosi 77 djelatnika.

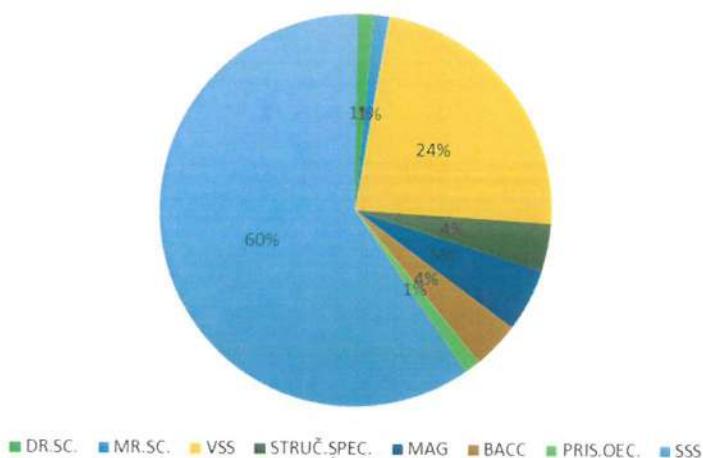
Najznačajnije aktivnosti, odnosno promjene u 2020. godini, a koje spadaju u domenu ljudskih resursa bile su:

- Imenovanje nove Uprave, odnosno Direktora društva u rujnu 2020. godine,
- troje djelatnika je u 2020. godini raskinulo radni odnos i
- u toku 2020. godine ukupno je zaposleno 5 novih djelatnika.

Osnovni brojčani podaci o djelatnicima u 2020. godini:

- U odnosu na 2019. godinu društvo na 31.12.2020. godine ima 2 djelatnika više te je ukupno zaposleno 77 djelatnika sa slijedećom stručnom spremom:
 - DR.SC – 1 djelatnik,
 - MR.SC – 1 djelatnik,
 - VSS – 18 djelatnika,
 - STRUČ.SPEC. – 3 djelatnika,
 - MAG – 4 djelatnika,
 - BACC – 3 djelatnika,
 - PRISTUP.OEC. – 1 djelatnik i
 - SSS – 46 djelatnika.

KV STRUKTURA ZAPOSLENIH

Slika 5. KV struktura zaposlenih

Tablica 18. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2020. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIKA NA DAN 31.12.2020. GODINE												
Red. Br.	Organizacionjska jedinica	Opis	Dr.sc.	Mr.sc.	VSS	STR. SPEC.	MAG	BACC.	PRIS.O EC.	SSS	Plan ukupno	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	URED DIREKTORA	Neodređeno vrijeme			3			1	1	2	7	
		Određeno vrijeme										
2	SEKTOR OPĆIH POSLOVA	Neodređeno vrijeme			3	2		1		1	7	
		Određeno vrijeme										
3	SEKTOR EKONOMSKIH POSLOVA	Neodređeno vrijeme		1	4	1	1	1		2	10	
		Određeno vrijeme								1	1	
4	SEKTOR TEHNOLOŠKOG UPRAVLJANJA	Neodređeno vrijeme			4		3			37	44	
		Određeno vrijeme								3	3	
5	SEKTOR RAZVOJA I INVESTICIJA	Neodređeno vrijeme	1		4						5	
		Određeno vrijeme										
UKUPNO			1	1	18	3	4	3	1	46	77	

PSP izuzetnu pažnju posvećuje kontinuiranom profesionalnom usavršavanju i osposobljavanju svojih djelatnika kako bi se unaprijedila kvaliteta, povećala učinkovitost, potakla kreativnost i inovativnost, budući da su za obavljanje poslova potrebna specifična stručna znanja. Kompetentni, educirani i stručni djelatnici najvažniji su čimbenik uspešnosti.

8. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ DRUŠTVA

PLANIRANE INVESTICIJE U SUSTAV SKLADIŠTA PLINA

PSP je u prethodnom razdoblju zaokružio investicijski ciklus na postojećem PSP u okviru kojeg je realiziran niz investicijskih projekata:

- Dogradnja kompresorske stanice s povećanjem kapaciteta utiskivanja plina u skladište,
- Izrada i priključivanje u rad dvije nove radne bušotine u cilju povećanja kapaciteta povlačenja plina iz skladišta,
- Izgradnja nove upravne zgrade s vlastitim otvorenim i zatvorenim skladišnim prostorom,
- Izgradnja novog sustava za zbrinjavanje slojnih voda,
- Kapitalni remonti opreme na većem broju radnih bušotina,
- Nadogradnja sustava tehničke zaštite i
- Povezivanje pogona na javnu telekomunikacijsku pristupnu mrežu svjetlovodnim kabelom i dr.

Sve navedeno bilo je motivirano potrebom da se poboljšaju radne karakteristike skladišta kao i sigurnost i pouzdanost tehnološkog procesa utiskivanja i povlačenja plina u/iz skladišta, odnosno da se u svakom momentu korisnicima skladišta može pružiti tržišno kvalitetna usluga. Svakako su na PSP Okoli mogući i novi investicijski projekti koji mogu ići u smjeru održavanja ili povećanja kapaciteta povlačenja plina iz skladišta (npr. ulaganjima u bušotinski fond u smislu izrade novih radnih bušotina ili novih kanala bušotina iz postojećih bušotina), a isto tako i u smjeru povećanja energetske učinkovitosti tehnološkog procesa ili npr. razmatranja mogućnosti skladištenja vodika u postojećem skladištu.

U narednom razdoblju posebna pažnja će se posvetiti razvoju sustava skladišta plina u RH, tj. ulaganju u nove, dodatne kapacitete sustava skladišta kako bi se postigla veća fleksibilnost, ekonomičnost i efikasnost u radu sustava skladišta, ponudile nove usluge potencijalnim korisnicima te generalno povećala tržišna konkurentnost.

Potreba daljeg razvoja sustava skladišta plina u RH prepoznata je i kroz usvojenu Strategiju energetskog razvoja RH do 2030. s pogledom na 2050. godinu. Tako se u poglavlju Razvoj energetske infrastrukture navodi da strateške smjernice izgradnje energetske infrastrukture za plin uključuju, a u dijelu koji se odnosi na Transport i skladištenje prirodnog plina, i podzemna skladišta plina. Točnije, navodi se: "Razvoj sustava za skladištenje plina obuhvaća dogradnju postojećeg podzemnog skladišta plina, izgradnju i puštanje u rad novog (vršnjog) podzemnog skladišta plina te potencijalnu izgradnju novog sezonskog skladišta plina sukladno mogućnostima i potrebama".

U dijelu Strategije pod naslovom Sigurnost opskrbe energijom, navodi se: "Neophodno je osigurati unutarnju operativnu sigurnost opskrbe plinom, kao i sigurnost dobave plina te razmotriti mogućnost određivanja obveznih ili strateških zaliha plina. RH se u ovom trenutku opskrbuje plinom iz domaće proizvodnje i uvoza. Dobavne je pravce potrebno diversificirati te povećati kapacitete skladišta plina".

I na kraju, pod Zaključnim razmatranjima, samo se još jednom dodatno ponavlja: "Osiguranje zadovoljavajuće razine sigurnosti opskrbe plinom moguće je razvojem domaće proizvodnje i/ili izgradnjom novih dobavnih kapaciteta te razvojem podzemnih skladišta plina".

U takvom kontekstu, daljnja i konačna realizacija projekta izgradnje podzemnog skladišta plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" svakako ima svoj značaj i opravdanost. Projekt je 2012. godine započeo izvođenjem dodatnih istražnih radova na eksploatacijskom polju u svrhu utvrđivanja mogućnosti skladištenja prirodnog plina u geološkim strukturama koji su završeni s krajem 2019. godine. U 2021. godini planira se početak izgradnje objekata i postrojenja na lokaciji odobrenog podzemnog skladišta plina, odnosno u 2022. godini početak prve faze rada (inicijalno pridobivanje plina iz originalnog ležišta). Stavljanje PSP Grubišno Polje u rad kao funkcionalno skladište plina planira se za 2026. godinu. PSP Grubišno Polje planirano je kao skladište relativno malog radnog volumena (planirano 117.000.000 kubnih metara, sukladno prihvaćenom Projektu razrade i eksploatacije), ali relativno značajnih ulazno/izlaznih kapaciteta (do 100 000 m³/h u povlačenju te do 70.000 m³/h u utiskivanju). Poseban naglasak je stavljen na realizaciju projekta u fazama, tj. etapama gradnje (sukladno lokacijskoj dozvoli). Naime, s obzirom da se radi o neiscrprenom ležištu, nužna

prva faza prije prenamjene ležišta u skladište plina, jest crpljenje plina iz originalnog ležišta. Osim samog pražnjenja ležišta u svrhu dobivanja radnog volumena za skladištenje plina, bitno je i dio originalnog ležišnog plina u funkciji plinskog jastuka zamijeniti plinom standardne kvalitete, s obzirom da originalni ležišni plina ima udio dušika od oko 18%. Crpljenje plina u toj početnoj fazi odvijat će se kroz postojeće dvije bušotine: Gr-1z i Gr-2z, uz izgradnju njihovih priključnih plinovoda, plinske stanice za pripremu plina za transport te spojnog plinovoda do transportnog sustava. Pridobive rezerve procijenjene su na 154.000.000 m³ (ugljikovodičnog plina i dušika) te trajanje crpljenja od oko četiri godine.

Što se tiče razdoblja nakon puštanja PSP Grubišno Polje u rad i daljeg razvoja sustava skladišta plina, nije nerealno u dugoročnom razdoblju planirati nove dodatne kapacitete skladištenja prirodnog plina u obliku izgradnje još jednog podzemnog skladišta. U svrhu pronalaženja novih potencijalnih lokaliteta i geoloških struktura za skladištenje prirodnog plina na iscrpljenim i/ili napuštenim eksplotacijskim poljima ugljikovodika u RH (ili na poljima gdje će u narednom razdoblju eksplotacija ugljikovodika biti trajno obustavljena), pokrenute su aktivnosti u suradnji s Agencijom za ugljikovodike koja u svom fondu podataka posjeduje opsežnu bazu geofizičkih i bušotinskih podataka u smislu uvida i pregleda istih, kao preduvjet za buduću analizu i interpretaciju potencijalnih interesantnih prostora. Predviđa se da bi se tijekom 2021/22. godine mogli izdvojiti konkretni lokaliteti od potencijalnog interesa te bi se potom krenulo u planiranje i projektiranje specifičnih istražnih radnji u svrhu dobivanja dodatnih podataka o interesantnim ležištima.

Daljnji razvoj sustava skladišta plina svakako je ovisan i o razvoju plinskog transportnog sustava, naročito u smislu spajanja na međunarodne plinske sustave putem interkoneksijskih plinovoda prema susjednim zemljama, odnosno preko LNG terminala što je već i ostvareno. Svi takvi projekti mijenjaju položaj RH iz krajnje destinacije fizičkih tokova plina u tranzitnu zemlju, odnosno uloga skladišta plina u RH potencijalno se mijenja iz zadovoljavanja uglavnog domaćih potreba prema pružanju usluga na širem tržištu.

9. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2020. GODINE

Dana 15.2.2021. godine prema Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine podnijet je zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za prvu etapu izgradnje PSP Grubišno Polje.

Dana 23.2.2021. godine Povjerenstvo za procjenu i utvrđivanje prijedloga strateških projekata Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja produžilo je status projekta izgradnje PSP Grubišno Polje na Listi strateških projekata (Klasa: 404-01/14-01/106, Urbroj: 517-03-04-03-21-16) za još 12 mjeseci.

Dana 30.3.2021. godine prema Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja podnijet je zahtjev za izdavanje dozvole za skladištenje prirodnog plina na eksplotacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje".

Svi radovi na projektu nadogradnje sustava tehničke zaštite na PSP Okoli su izvedeni i završeni sukladno ugovoru s danom 31.3.2021. godine što je potvrđeno provedenim funkcionalnim ispitivanjem ugrađenog sustava. Predana je sva potrebna dokumentacija projekta za provedbu tehničkog pregleda prema nadležnom županijskom tijelu te se očekuje izdavanje uporabne dozvole u mjesecu svibnju 2021. godine.

Tehnički pregled projekta povezivanja PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom obavljen je dana 27.4.2021. godine, te je 21.5.2021. godine dobivena uporabna dozvola (Klasa: UP/I-361-05/21-01/000003, Urbroj: 2176/01-08-2/1-21-0009).

Nakon pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda dana 15. veljače 2021. godine INA-Industrija nafte d.d. podnijela je prijedlog za dopuštanje revizije za spor poslovnog broja: P-3005/14, na koji je Društvo podnijelo odgovor na prijedlog za dopuštanje revizije. Dana 8. travnja 2021. Trgovački sud u Zagrebu dostavio je prijedlog za dopuštanje revizije Vrhovnom суду RH. Čeka se odluka Vrhovnog suda.